

www.musavat.com

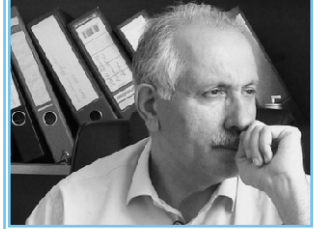
MUSAVAT

Xəbər
Bakıda
13 yaşlı
qız itkin
düşdü
yazısı səh.13-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 26-28 avqust 2017-ci il Şənbə № 178 (6792) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Mehman Əliyev barəsində 3 aylıq həbs qərarı

Hüquq müdafiəçiləri və vəkildərdən olaya reaksiyalar gəldi; Mətbuat Şurası ölkə prezidentinə müraciət etdi...

yazısı səh.3-də

Dubayda adı uşaq oğurluğunda keçən azərbaycanlı beynəlxalq axtarışa verilir - yeni gəlişmə

yazısı səh.6-də

Dəyişən həmsədrələr, dəyişməyən Qarabağ "yükü"

yazısı səh.11-də

Türkmənbaşının Azərbaycan xəyanəti - prezidentin İrəvan səfərinə etirazlar gəldi

yazısı səh.5-də

Tanınmış psixoloq:

"Bu gün cəmiyyətdə kişi obrazı dağılır"

yazısı səh.14-də

"Qarabağ"ın "ölüm qrupu" - qolları payızda saymaq vaxtı...

yazısı səh.15-də

Admiralla Hərbi Prokurorluq üz-üzə - yeni məhkəmə davası başlayır

yazısı səh.2-də

İraq Kürdüstanında referendumu beynəlxalq təşkilatlar izləməyəcək

yazısı səh.12-də

Qışa hazırlanan ölüm bankaları... mütəxəssislər onlardan imtinaya çağırır

yazısı səh.13-də

ORT-nin axtarışda olan Anar Allahverənov haqda verilişi Azərbaycanda birmənalı qarşılanmadı

yazısı səh.14-də

Düşməyə pis müjdə: Azərbaycana etibar güclənir...

İRƏVANIN XAIN PLANI PUÇ OLDU - BAKI YENİ SİLAHLAR ALIR

İşğalçı ölkənin Azərbaycanla yəhudi dövlətinin arasını vurmağa yönelik son cəhdləri də fiasko ilə üzləşdi; Bakının İsrailə yanaşı, Rusiya ilə də hərbi əməkdaşlığı davam etdirmək əzmi erməni tərəfinin yuxusunu əməllicə qaçırıb...

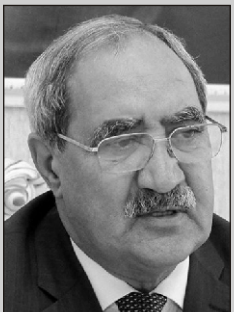

yazısı səh.8-də

"Lənkəranski"ni o biri dünyaya göndərdim" deyən "qanuni oğru" vuruldu - qisas, yoxsa...

Axtarışda olan "Rəşad Gəncinski" ləqəbi ilə tanınan Rəşad İsmayilovun Abxaziyada güllələnməsinin pərdəarxası səbəbləri...

yazısı səh.5-də

Fəzail Ağamalı
sükutu pozdu -
deputatdan
duyğusal yubiley
müsahibəsi

yazısı səh.7-də

Qurban
Qurbanov
millimizin baş
məşqçisi olsa...

yazısı səh.13-də

Xoşbəxt Yusifzadə:
"1960-cı ilə
qədər gəmidə
yaşamışam"

yazısı səh.10-də

İçməli sudan şikayətlər artır: "Çirklilik dərəcəsi normadan iki dəfə artıqdır"

Paytaxt Bakıda mənzillərə paylanılan suyun keyfiyyəti məsələsi uzun müddətdir ki, müzakirə mövzudur. Cəmiyyətdə bununla bağlı narazılıq artmaqdadır. Bəzi beynəlxalq ekoloji qurumların Azərbaycanda apardıqları tədqiqatlara inansaq, mənzillərə içməli su adı ilə paylanılan su nəinki içməyə, yuyunmağa belə yaramır və Avropa standartlarına görə, texniki istifadə üçün yararlıdır. Ekspertlər isə suyun çirklilik olmasına səbəb kimi, ötən əsrin 60-70-ci illərində çökələn su xətlərinin yenilənməməsini və köhnə-paşlı borularla mənzillərə su verilməsini əsas göstərirlər.

Suyun keyfiyyəti ilə bağlı vətəndaşlardan "Yeni Müsavat"ın redaksiyasına növbəti şikayət daxil olub.

Adının çəkilməsini istəməyən oxucu məktubda qeyd edir ki, evində krantdan gələn suyun çirklilik səviyyəsi normadan iki dəfə artıqdır: "Bu ilin iyun ayında 119 nəfər uşağın bir gündə infeksiya diaqnozu ilə xəstəxanaya yerləşdirilməsi xəbəri yəqin ki, yadınızdadır. O zaman da infeksiyaya səbəb kimi içməli su göstərilirdi. Həmin vaxt Gigiyena və Epidemiologiya İdarəsi günahı "Azərsu"-nun üstünə yıxsada qarşı tərəf əhaliyə verilən içməli suyun tərkibinin normalara tam uyğun olduğuna dair and-aman edib məsuliyyətdən yayınmışdı. Sonra hər şey unuduldu. Ancaq problem həllini tapmayıb. Evimdə su "tester"i var, suyun tərkibini dəqiqliklə göstərir. Bu gün yoxlamışam - krantdan gələn suyun çirklənmə səviyyəsi 411-dir. Əslində 200-dən yüksək olarsa, həmin su içmək üçün yarırsız sayılır. Tərkibi 400-dən yuxarı olan su isə nəinki içmək, hətta çimmək üçün belə yaramır, sağlamlıq üçün təhlükə yaradır".

Şikayətçi bildirir ki, yay fəslindən içməli suya tələbat böyükdür və əksər vətəndaşlar krantdan gələn suyu birbaşa içirlər: "Avqust olduqca isti keçir. Hər adam, hər dəqiqə marketdən su alıb içə bilmir; xüsusilə də uşaqlar rastlarına gələn krantdan su içir. Amma unuduq ki, havaların kifayət qədər sərin keçdiyi iyun ayında epidemiyaya üz-üzə qalmışdıq. Nəyi gözləyirik? Gərək böyük sayda uşaq xəstəliyə tutulub, ölsün, sonra tədbir görülməyib. Sanki buna adətəkar olmuşuq. Sumqayıtda quduz itlər uşağı dişləyənə qədər küçə itləri heç kəsin yadına düşmürdü. Gərək yenəmi müvafiq qurumların ayrılması üçün kimlərsə balaları qurban getsin? Axı o ele sizin öz övladınız da ola bilər..."

□ NƏRGİZ

Suriyadakı İŞİD-çilərin sayı açıqlandı

İŞİD -in Suriyadakı döyüşçülərinin sayı 9 min nəfərdən çoxdur. Axar.az xəbər verir ki, bunu jurnalistlərə açıqlamasında Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargahının rəsmi nümayəndəsi general-polkovnik İqor Korobov söyləyib. O, döyüşçülərin əsasən Suriyanın mərkəzində və İraq-la sərhəd rayonlarında yerləşdiyini bildirib.

Korobov İŞİD-in Suriyadakı neft yataqlarını əlindən çıxarmaq istəmədiyini söyləyib.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

Admiralla Hərbi Prokurorluq üz-üzə - yeni məhkəmə davası başlayır

Adəm Məmmədov: "Şahin Sultanov ittihamlarla razı deyil və bəraət istəyir"

"Mən günahkar deyiləm. Azadlıqda olduğuma görə prezident İlham Əliyevə və Mehriban xanıma təşəkkür edirəm. Özümü Heydər Əliyevin yetirməsi sayıram. Heydər Əliyevə nümunə kimi baxırdım. Öz xalqıma, Vətənəmə sadıq qalmışam. Admiral rütbəsini mənə Heydər Əliyev, "Azərbaycan bayrağı" ordenini isə prezident İlham Əliyev verib. Mən bu gün ağ formanı ona görə geyindim ki, ağ formaya ləkə düşmür. Mən necə təmiz vardım, elə də qalacağam. İttihamlar irəli sürüldü, iş gedir zaman gələcək hamısı aydın olacaq. Rütbəm alınmayıb, formam əynimdədir".

Bu fikirləri hazırda azadlıqda olan, Hərbi Prokurorluğun həbsini tələb etdiyi **Hərbi Dəniz Qüvvələrinin (HDQ) sabiq komandanı, vitse-admiral Şahin Sultanov** söyləmişdi. Onun barəsində 2014-cü ildə həbs qəti imkan tədbiri seçilmiş, Cinayət Məcəlləsinin 313-cü (vəzifə saxtakarlığı) və 179.3.2-ci (mənimsemə - külli miqdarda törədildikdə) maddələri ilə ittiham irəli sürülmüşdü. Sonradın isə barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbiri ev dustaqlığı ilə

Şahin Sultanov

əvəz olunmuşdu. Sonradın isə Bakı Hərbi Məhkəməsinin hökmü ilə Şahin Sultanov 8 il 6 ay azadlıqdan məhrum edilib, ona 3 il sınaq müddəti olmaqla şərti cəza verilib. Ümumilikdə iş üzrə Ş.Sultanov da daxil olmaqla 28 nəfər məhkəmə qarşısına çıxarılmışdılar. Onlardan hər biri Bakı Hərbi Məhkəməsinin hökmündən narazıdırlar və apelyasiya şikayəti veriblər.

Hökmə ittiham tərəfi də razı deyil və Ş.Sultanovun barəsində cəzanın şərti deyil, real həbslə əvəzlənməsi üçün protest verilib. Ş.Sultanovun vəkili Adəm Məmmədov "Yeni Müsavat"ə deyib ki, prokurorluq protest etmək hüququndan istifadə edib: "Amma protest etmək müddətini ötürmüşdülər. Şifahi məlumat var ki, protest verirlər, iş yenidən baxılmasını tələb edirlər. 4 ay müddəti ötürmüşdülər. Belə görünür ki, müddətin bərpə olunması ilə bağlı məhkəməyə müraciət edilə bilər. Protest hələlik bizə təqdim edilməyib. Şahin Sultanov ittihamlarla razı deyil və bəraət verilməsini istəyir".

Vəkilin sözlərinə görə, tələf olaraq şikayət verməyədiylər, məhkəməyə prokurorluğun protesti də təqdim edilməyəcəkdə: "Şahin Sultanov özünü günahsız bilir və barəsində ittihamedici hökmün çıxarılması ilə razılaşmır. Prokurorluq isə hesab edir ki, şərti cəza real cəza ilə əvəzlənməlidir. Şahin Sultanovun qarşı sərgilənən müqəvəyənin səbəbini Hərbi Prokurorluq daha yaxşı bilər".

Qeyd edək ki, Bakı Apelyasiya Məhkəməsinə Müdafiə Nazirliyi Hərbi Dəniz Qüvvələrinin (HDQ) sabiq komandanı, vitse-admiral Şahin Sultanov və digər şəxslərin barəsində olan hökmdən verilən apelyasiya şikayəti üzrə məhkəmə iclası yaşıq tutub. Təqsirləndirilən şəxslərin və onların vəkillərinin kəskin etirazlarına baxmayaraq iş yenidən baxılması üçün Bakı Hərbi Məhkəməsinə qayıdırılıb.

□ E.HÜSEYNOV

"McDonalds" da istifadə olunan ətə antibiotik vurulmayacaq

ABŞ -in "McDonald's" korporasiyası bütün dünya üzrə menyularında tərkibində antibiotik olan ətdən imtina etmək istəyir. "Report" xarici mətbuata istinadən xəbər verir ki, bu barədə korporasiyanın açıqlamasında bildirilib.

Məlumatda deyilir ki, "McDonald's" tezlikdə quş əti tədarükçülərini antibiotiklərdən istifadənin zəruri olmaması barədə məlumatlandıracaq.

"2018-ci ildən başlayaraq bütün dünyada broylerlərin yetişdirilməsi zamanı antibiotik vasitələrindən istifadəyə dair siyasətimizə yenilik edəcəyik. Bu tədbirlər Dünya Səhiyyə Təşkilatının insanın müalicəsi üçün yüksək prioritetli fəvqəladə vasitə kimi təsnifləndirdiyi antibiotiklərdən ("HPCIA") imtina edilməsi çərçivəsində görülür", - deyir qida şəbəkəsinin açıqlamasında bildirilib.

Beləliklə, gələn ilin əvvəlindən Braziliya, Kanada, Yaponiya, Cənubi Koreya və Avropadakı restoranlar üçün broylerlərin yetişdirilməsi zamanı "HPCIA"dən istifadə olunmayacaq. 2019-cu ilin sonuna doğru bu məhdudiyətlər Rusiya və Avstraliya üçün də tətbiq olunacaq. 2027-ci ilin yanvar ayına qədər isə antibiotiklər şirkətin bütün dünya üzrə məhsullarından kənarlaşdırılacaq.

Qarabağ veteranı: "Dedilər ki, elə mətbuat evinin damını düzəltməyib"

"İcra hakimiyyətinin nümayəndələri bildirdilər ki, mətbuata şikayət etdiyim üçün elə mətbuat gəlib sənin evinin damını düzəltməyib". Bu sözləri Göygöl rayonu Köşkü kəndinin sakini, Qarabağ veteranı Tağıyev Təriyel Tağı oğlu redaksiyamıza müraciətində deyib.

Şikayətçi qeyd edib ki, "Yeni Müsavat" qəzetində "Bilmirik tələbə övladlarımızın qayğısına qalaq, yoxsa..." başlıqlı yazı dərc olunduqdan sonra rayon İH-nin əməkdaşları tərəfindən ona qarşı təzyiqlər olunub: "Kəndə gəlib şikayətçi olan ailələrə qol çəkdirməyə başlayıblar, guya ki, onların evlərinin dam örtükləri düzəldilib. Mənə isə bildirdilər ki, "hara istəyirsinizsə şikayət et".

Qeyd edək ki, şikayətçi redaksiyamıza müraciət edərək bildirmişdi ki, iyulun 20-də Göygöl rayonuna yağın dolu onları ailəsinə də böyük ziyan vurub, evlərinin və tövləsinin dam örtüyü tamamilə sıradan çıxıb. Onun sözlərinə görə, evin dam örtüyünə dəymiş ziyan ödənilməyib, tövləsinin dam örtüyü düzəldilməyib.

Məsələ ilə bağlı Göygöl Rayon İcra Hakimiyyəti ilə əlaqə saxladıq. Qurumun əməkdaşı Ariz Eyvazov məsələyə bu cür aydınlıq gətirdi: "20 iyul tarixində Göygöl rayonuna yağmış dolu nəticəsində dəymiş ziyan Fövqəladə Hallar Komissiyası tərəfindən yerində baxıldı, araşdırıldı, dəymiş ziyan müəyyən edildi və hər bir vətəndaşa dəymiş ziyan ödənildi. Lakin vətəndaş bildirir ki, tövləsinin dam örtüyü düzəldilməyib. Tövlə yaşayış yeri hesab olunmur. Ona görə də bu, qeydə alınmayıb. Mətbuatdakı şikayətinə görə bizim əməkdaşlar tərəfindən təzyiqlərə məruz qalması məsələsinə gəldikdə isə, qeyd edim ki, hər kəs fikir söyləməkdə azaddır, buna heç bir məhdudiyət yoxdur. Beləliklə, şikayətin dedikləri tamamilə böhtandır".

□ Xalidə GƏRAY

Avqustun 24-də "Turan" İnformasiya Agentliyinin rəhbəri Mehman Əliyev həbs edilərək, barəsində 48 saat şübhəli şəxs qismində saxlanma qərarı çıxarılmışdı. Dünən axşam saatlarında məhkəmə qarşısına çıxarılan "Turan" rəhbəri Yasamal Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə barəsində 3 aylıq həbs qətimkan qərarı çıxarıldı.

Saxlanıldığı gün Cinayət Məcəlləsinin 213.1-ci (vergi ödəməkdən yayınma) və 308-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) maddələri ilə ittiham edilən M.Əliyevə sonradan 192.2-ci (qanunsuz sahibkarlıq) maddəsi də irəli sürüldü.

Müstəqillik illəri ərzində dəim ölkənin öndə gedən mətbu orqanlarından birinə rəhbərlik edən bir şəxsin həbsi ilk gündən ictimai narazılıq və narahatlıq doğurub. Ölkənin tanınmış şəxsləri, media qurumları bu həbsə öz münasibətlərini sərgilədilər.

Azərbaycan Mətbuat Şurası M.Əliyev məhkəmə önünə çıxarılmamışdan saatlar önce onun həbsi ilə bağlı ölkə başçısına müraciət ünvanladılar. Mətbuat Şurasının müraciətində deyilirdi: "Sizin Azərbaycan mediasına, onun problem və çətinliklərinin aradan qaldırılmasına, jurnalistlərin sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına yönələn həssas münasibətiniz ölkəmizdə mövcud istiqamətdə həyata keçirilən dövlət siyasətinin mühüm tərkib hissəsidir. Bu dəst-xəttiniz jurnalistlərimiz tərəfindən dərin rəğbət və ehtiramla qarşılanmaqdadır. Media ictimaiyyətimiz eyni zamanda söz və ifadə azadlığının dərinləşməsinə yönələn səmimi mövqeyinizi görür, yüksək qiymətləndirir, səsləndirdiyiniz fikirləri özünü fəaliyyət platforması kimi qəbul edir. Qətiyyətlə demək olar ki, Siz azad sözün, müstəqil fikrin müdafiəçisi olan işıqlı lidersiniz. Buna görə də jurnalistlər Sizi özlərinin dostu hesab edirlər və heç şübhəsiz, bu dostluq əbədidir.

Bildiyimiz kimi, ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində ölkəmizin müstəqilliyi uğrunda mücadilənin geniş vüsət aldığı bir dövrdə prosesin ilhamvericisi qismində çıxış edən media orqanlarımız da təşəkkül tapmağa başladı. Bunlardan biri də "Turan" İnformasiya Agentliyidir. Agentlik həmin mərhələdə Azərbaycanla bağlı başlıca informasiya mənbələrindən biri olmaqla yanaşı, eyni zamanda daxili ictimai-siyasi mühitin formalaşmasına da mühüm töhfəsini verdi. Mövcud xüsusda "Turan"ın baş direktoru Mehman Əliyevin də əməyi vurğulanmalıdır. O, özünü cəmiyyətə peşəkar jurnalist olaraq təqdim etdi.

M.Əliyevə qarşı Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin 213.1-ci (vergi ödəməkdən yayınma) və 308-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) maddələri ilə ittiham irəli sürüldü. Hazırda o, hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən saxlanılıb, araşdırma- lar gedir. Sizə müraciət ünvanlamaqla hər zamankı humanizminizə, insanpərvər mövqeyinizə güvənirik. İnanırıq ki, bu mövqeyinizi "Turan" İnformasiya Agentliyinin rəhbərinə münasibətdə də görəcəyik.

Mehman Əliyev barəsində

3 aylıq həbs qərarı - reaksiyalar

Əliməmməd Nuriyev: "Ölkəmizdə müstəqil medianın qaranquşlarındadır"

rəfindən saxlanılıb, araşdırma- lar gedir. Sizə müraciət ünvanlamaqla hər zamankı humanizminizə, insanpərvər mövqeyinizə güvənirik. İnanırıq ki, bu mövqeyinizi "Turan" İnformasiya Agentliyinin rəhbərinə münasibətdə də görəcəyik.

Möhtərəm, cənab prezident, xahiş edirik ki, M.Əliyevə bağlı insidentin Azərbaycan qanunları çərçivəsində ədalətli həllini tapmasına köməyinizi əsirgəməyiniz. Həssas yanaşmanızın yaranmış problemin aradan qaldırılmasında həlledici rol oynayacağına əminik".

Həmin gün Azərbaycanın tanınmış hüquq müdafiəçiləri Novella Cəfəroğlu, Səidə Qocamanlı, Səadət Bənəniyarlı, Əliməmməd Nuriyev, Eldar

Novella Cəfəroğlu: "Onun həbsindən ciddi narahatlıq keçiririk"

Zeynalov, Arzu Abdullayeva, Mirvari Qəhrəmanlı, Zaliha Tahirova, Əvəz Həsənov "Turan" İA-nın direktoru Mehman Əliyevin saxlanması ilə bağlı deyirmi masa keçirdilər.

N.Cəfəroğlunun "Yeni Müsavat"a verdiyi açıqlamaya görə, deyirmi masa iştirakçıları "Turan" rəhbərinin həbsi ilə əlaqədar eyni zamanda hökumət və beynəlxalq qurumların rəhbərliyi ilə danışıqlar aparılır: "Mehman Əliyev Azərbaycanın dəyərli ziyalı, ölkədə demokratik cəmiyyət qurulması üçün fədakarca mübarizə aparan vətəndaşdır. Onun həbsindən ciddi narahatlıq keçiririk. Bu, Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzuna ciddi zərbə olardı. Ümid edirik ki, hökumət bu məsələdə adekvat mövqə tutacaq".

Əsabəli Mustafayev: "Təqribən 5-7 il arasında cəza olacağını düşünürəm"

Ə.Nuriyev öz facebook səhifəsində də M.Əliyev barədə qəti qərar çıxarıldandan sonra bu statusu paylaşdı: "Mehman Əliyev ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyətinin, medianın inkişafı, Azərbaycan maraqlarının qorunması uğrunda hər zaman çalışmış dəyərli şəxsiyyətlərimizdən biridir. Uzun illərdən bəri, Milli Azadlıq Hərəkatından bu yana bərabər addımlamışdır. Mehman bəy hər zaman açıq fikirliliyi, mütərəqqi ideyaları və yanaşmaları ilə fərqlənib. Ölkəmizdə müstəqil medianın qaranquşlarındadır. Böyük bir media məktəbinin əsasını qoyanlardandır. Əminik ki, Mehman bəyin saxlanması ilə bağlı anlaşılmazlıq aradan qalxacaq və o, tezliklə azadlığa qovuşaraq öz ənənəvi ictimai

və jurnalistika fəaliyyətinə davam edəcək. Bununla əlaqədar əlimizdən gələn qədər çalışacağıq".

"Turan" agentliyinin kollektivi isə, direktor M.Əliyevin saxlanmasından sonra sentyabrın 1-dən öz fəaliyyətini qeyri-müəyyən vaxta qədər dayandıracağını elan edib.

Kollektiv bildirib ki, M.Əliyevə qarşı vergidən yayınma ittihamı üzrə cinayət işinin açılması ilə əlaqədar agentliyin bank hesabları dondurulub.

"Belə şəraitdə agentliyin normal fəaliyyət göstərməsi çox çətindir".

"Çalışacağıq ki, yaxın vaxtlarda öz şəxsi vəsaitimiz və entuziazm hesabına saytın işini davam etdirək. Xəbərlərin buraxılışında məhdudiyətlər olacaq. Bunun nə qədər da-

fəaliyyəti ilə məşğul olmaqla dövlətin qanunla qorunan mənafeələrinə mühüm zərər vurmasına, habelə 2010-2016-cı illərdə vergi orqanına təqdim etdiyi mənfəət vergisi bəyannamələrinə təhrif olunmuş məlumatlar daxil etməklə xeyli miqdar təşkil edən 60.080 manat məbləğində mənfəət vergisini dövlət büdcəsinə ödəməkdən yayınmasına əsaslı şübhələr olduğu müəyyən edilib".

M.Əliyevə qarşı irəli sürülən üç maddə üzrə onu nə qədər cəza gözləyir?

Bununla bağlı "Yeni Müsavat"a danışan tanınmış hüquqşünas Əsabəli Mustafayev bunları dedi: "Bu maddələr az ağır dərəcəli kateqoriyaya aid cinayət işləridir. Çoxu deyir ki, 308.1 maddəsidir.

vam edəcəyini zaman göstərəcək", kollektivin açıqlamasında deyilib.

Vergilər Nazirliyinin yaydığı bəyanatda deyilir: "Turan" İnformasiya Agentliyi MMC-də Vergilər Nazirliyi tərəfindən vergi risklərinin mövcudluğu və vergidən yayınma hallarına yol verilməsinin araşdırılması məqsədilə aparılmış səyyar vergi yoxlamasının nəticələrinə əsasən xeyli miqdar təşkil edən vergiləri dövlət büdcəsinə ödəməkdən yayınma faktı üzrə Vergi Cinayətlərinin İbtidai Araşdırılması Departamentinin İstintaq idarəsində Cinayət Məcəlləsinin 213.1-ci (vergi ödəməkdən yayınma) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

Vergilər Nazirliyinin Media və Kommunikasiya Mərkəzindən verilən məlumatda bildirilir ki, istintaq zamanı "Turan" İnformasiya Agentliyi MMC-nin direktoru Mehman Əliyevin qulluq səlahiyyətlərindən sui-istifadə edərək, müəssisənin maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin uçotunun aparılması vəzifəsini öz üzərinə götürməsi və sahibkarlıq fəaliyyəti üzrə nəzərdə tutulmuş funksiyaları özü yerinə yetirməklə "Qrant haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərini pozub, 2010-2014-cü illərdə dövlət qeydiyyatına alınmamış grant müqavilələri üzrə külli miqdarda, yəni 148.310 manat məbləğində qanunsuz gəlir əldə edərək qanunsuz sahibkarlıq

Əgər 308.2-dirsə, bu, ağır cinayətlərə aiddir. Orada 8 ilə qədər cəza gözlənilir. Əgər bu maddə 308.1-dirsə, az ağır cinayət sayılır. Burada 5 ilə qədər cəza nəzərdə tutulur. Bu üç maddenin içərisində ən ağırı 308-ci maddədir. O biri maddələrdə cəza 3 ilə qədərdir. Əgər bu ittihamlar qüvvədə qalarsa, gələcəkdə məhkəmə hökmü olacaqsa, təqribən 5-7 il arasında cəza olacağını düşünürəm. Az ağır dərəcəli maddələr olduğuna görə, 7 ili keçməyəcəyini zənn edirəm. Burada çox maraqlı məsələ qanunsuz sahibkarlıq maddəsinin verilməsidir. Çünki bu rəsmi orqandır, hüquqi şəxsdir. 192-ci maddə isə lisenziyası olmadan yaxud müvafiq qeydiyyatdan alınmadan fəaliyyət göstərilməsidir. Özləri də deyirlər ki, bu təşkilat vergi ödəyib, amma guya az ödəyib. Başa düşülən ittiham deyil ki, qeydiyyatda olan təşkilat kimi həm vergi ödəyir, həm də qanunsuz sahibkarlıqdır. Vəkillər yəqin ki, buna şərh verəcəklər. 308-ci maddə isə tam qondarmadır. Hətta lap vergidən yayınma varsa belə, bu əməli artıq özü əhatə edir, yəni vergidən yayınıb. 213-cü maddədə göstərilir ki, şəxs ilk dəfə bu maddə ilə ittiham olunursa, o şəxs məsuliyyətə cəlb olunmaya bilər. Görünür bunun qarşısını almaq üçün həmin 308-ci maddəni irəli sürüblər".

Hər il xüsusilə yay aylarında işğalçı Ermənistan ordusu təmas xətti boyu aktivləşir, atəşkəsi pozaraq, üzbəüz mövqelərimizi intensiv atəşə məruz qoyur, təxribatlar törədir. Aprel ayındakı 4 günlük müharibədə sarsıdıcı zərbə alan Ermənistan tərəfi, bu ilin yazından yenidən aktivləşmişdi. Lakin artıq yay aylarının bitmək üzrə olduğunu nəzərə alsaq, Qarabağ münaqişəsi zonasında müharibə riskinin azaldığını söyləmək olarmı?

Hərbi ekspert Azad İsa-zadə "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, cəbhədə vəziyyət bir qayda olaraq adətən yaz aylarında gərginləşir: "Ən gərgin vəziyyət aprel və may aylarında olur. Yayın axırında hansısa xarici siyasi proses baş vermir və vəziyyət bir qədər səngiyir. Həmin vəziyyəti biz əvvəlcədən görürdük. Faktiki olaraq bütün yaz aylarında və yayın əvvəllərində cəbhədə vəziyyət çox gərgin idi. Xarici mətbuat orqanları, analitiklər hətta müharibənin başlamasını belə istisna etmədilər. İndi isə münasibətlər bir qədər sakitləşib. Ancaq buna baxmayaraq cəbhədəki gərginliyin il boyu tam olaraq sakitləşməsinə də söyləmək olmaz. Faktiki olaraq atəşkəsin pozulmasını hər gün müşahidə edirik. Biz anlamalıyıq ki, hər bir zaman onlar hansısa taktiki və ya strateji oyun oynayıb vəziyyəti gərginləşdirə bilərlər. Ermənistan son zamanlar Qərblə də yaxınlıq edib, NATO-nun təlimlərinə qatılır. Çox güman ki, Ermənistanın Qərblə yaxınlıq etməsi də bir oyundur. Çünki strateji olaraq Ermənistanın arxasında Rusiyadan başqa böyük qüvvə dayanmır. Sadəcə olaraq onlar çalışırlar ki, ehtiyat aerodromu hazırlasınlar. Digər tərəfdən isə Ru-

siyaya bir mesaj verirlər ki, biz təkcə sizdən asılı deyilik və istərsək başqa bir istiqamətə də gedərik. Ermənistan bildirməyə çalışır ki, Moskvadan daha çox xal qazansın. Faktiki olaraq 2 il ərzində torpaqların qaytarılması məsələsi çox ciddi şəkildə Ermənistanın qarşısına qoyulub. Ermənistan tərəfi isə çalışır ki, bu mövzudan hansısa formada yayınsın".

Eksperte görə, Cənubi Qafqazda Qərb-Rusiya münasibətlərinin yumşalması, ümumən regionda sabitliyin yaranmasına səbəb ola bilər: "Sabitlik olmayanda, rəqabət yarananda və Qərblə Rusiya arasındakı vəziyyət gərginləşəndə istər Qarabağ mövzusu, istərsə də Cənubi Qafqaz məsələsi çox ciddi şəkil alır. Nəticə isə burada maraq toqquşması olduğu üçün vəziyyət gərginləşir".

Politoloq Mübariz Əhmədov isə hesab edir ki, Qarabağda müharibə riski xeyli dərəcədə artıb: "Bu vaxta qədər Qarabağda müharibə üçün ən çox risk yaradan faktor bizim ordumuz idi. İndi isə Dağlıq Qarabağda Azərbaycan ordusundan daha təhlükəli olan riskli faktor yaranıb. Mətbuatımız fikir verməsə də hal-hazırda "Yerkrap"ın başçısı, gene-

Qarabağda müharibə riski azalmayıb - iki rəy

Ekspertlər münaqişə zonasında situasiyanın mümkün inkişaf ssenarilərindən danışdılar

Azad İsa-zadə

Mübariz Əhmədov

ral-mayor Manvel Qriqoryan min nəfər keçmiş döyüşçünü götürüb və Dağlıq Qarabağ ərazisinə gəlib. Aprel döyüşləri ərəfəsində təxminən 500-600 adam gəlmişdi və onları həmin zaman qısa vaxt kəşiyində geri qaytara bildilər. Lakin onlar orada olduqları zaman gənc əsgərlərin yanına girib, döyüldülər. Deyirdilər ki, sizdən əsgər olmaz. Xat-

ırlayaq ki, həmin zaman işğalçı Ermənistan ordusunda ölümlər də baş verdi. İndi bu 1000 nəfər orada bir müddət sakit duracaq. Daha sonra isə fəaliyyətdə olan nizami ordu ilə yola getməyəcəklər. Onların silahlarını alıb, toqquşmaları yaradacaqlar. Keçmiş Qarabağ döyüşçülərini Dağlıq Qarabağdan çıxarmağa isə Serj Sərkisyanın gücü çat-

maz. Çünki keçmiş Qarabağ döyüşçülərinin hamısı Sərkisyanın narazıdır. Səbəb də odur ki, onların çox ciddi sosial problemləri var. Bir qismi müalicə almağa pul tapmır, əksəriyyəti isə evsizdir, təqaüd ala bilmirlər. Aprel döyüşlərində isə bu tip adamları Dağlıq Qarabağın ərazisindən Seyran Ohanyan çıxardı. İndiki müdafiə nazirinin elə bir potensialı və nüfuzu yoxdur. Ona görə də müharibə riski artıb. Bu ayrı bir haldır ki, Azərbaycan ordusunun riskogen faktorunu müəyyən mənada azalıb. Bunun isə səbəbi Rusiyanın apardığı siyasətdir. Rusiya Azərbaycan ordusunun bəlkə də hücumu keçməsindən bir neçə saat əvvəl artıq məlumat yaydı ki, Sərkisyan Moskvaya gəlir və onun boynuna bezi şeyləri qoyub. Sizə detallı şəkildə deyim ki, Sərkisyan Moskvadan qa-

yıtıqdan sonra Türkmənistanın prezidenti ilə görüşdü. Orada keçirdiyi mətbuat Səbəb də odur ki, onların çox ciddi sosial problemləri var. Bir qismi müalicə almağa pul tapmır, əksəriyyəti isə evsizdir, təqaüd ala bilmirlər. Aprel döyüşlərində isə bu tip adamları Dağlıq Qarabağın ərazisindən Seyran Ohanyan çıxardı. İndiki müdafiə nazirinin elə bir potensialı və nüfuzu yoxdur. Ona görə də müharibə riski artıb. Bu ayrı bir haldır ki, Azərbaycan ordusunun riskogen faktorunu müəyyən mənada azalıb. Bunun isə səbəbi Rusiyanın apardığı siyasətdir. Rusiya Azərbaycan ordusunun bəlkə də hücumu keçməsindən bir neçə saat əvvəl artıq məlumat yaydı ki, Sərkisyan Moskvaya gəlir və onun boynuna bezi şeyləri qoyub. Sizə detallı şəkildə deyim ki, Sərkisyan Moskvadan qa-

□ Əİ RAİS

Azərbaycanın xarici borcu artır

Lakin ekspertlərə görə, hazırda xarici borc idarəolunan səviyyədədir

İylun 1-nə Azərbaycan Respublikasının xarici dövlət borcu 7,172.6 milyon ABŞ dolları (12,208.5 milyon manat), xarici dövlət borcunun Ümumi Daxili Məhsulə (ÜDM) olan nisbəti 18.9 faiz təşkil edib.

Maliyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, borca hökumətin birbaşa öhdəlikləri və dövlət zəmanəti ilə cəlb edilmiş kreditlər üzrə şərti öhdəliklər daxil edilib. Xarici dövlət borcu əsasən beynəlxalq maliyyə institutlarının kredit proqramlarından və infrastruktur layihələrindən, həmçinin beynəlxalq maliyyə bazarlarında yerləşdirilmiş qiymətli kağızlardan ibarətdir.

Məlumat üçün qeyd edək ki, dövlət borcu - daxili və xarici dövlət borcundan ibarət olmaqla, ölkənin təxirəsalınmaz sosial-iqtisadi xərclərinin və büdcə kəsirinin maliyyələşdirilməsi üçün qəbul edilən, ölkə hökumətinin hüquqi və fiziki şəxslərə, habelə xarici dövlət-

Natiq Cəfərlı

lərə müvafiq faiz ödənilməklə qaytarılmalı olan, milli və xarici valyuta ilə ifadə edilmiş borc öhdəlikləridir. Dövlət borcu aşağıdakı formalarda ola bilər: hökumətin aldığı kreditlər, hökumətin adından buraxılan qiymətli kağızlar şəklində olan dövlət istiqrazları və hökumətin təminat verdiyi digər borc öhdəlikləri.

Bəs görsən hazırda açıqlana rəqəmlər ölkə iqtisadiyyatı üçün təhlükəli hədd sayılırmı? Qarşıdakı dövrdə xarici borcun

həcmi arta bilirmi? Hazırkı iqtisadi böhran şəraitində bu borcun qaytarılmasında çətinliklər yaşana bilirmi?

"Yeni Müsavat"a açıqlamasında bu sualları cavablandıran **İqtisadçı ekspert Natiq Cəfərlı**yə görə burada iki önəmli məsələ var: "Birincisi, dövlət borcunun hesablamaya qaydaları ilə bağlı Maliyyə Nazirliyinə iradlar tutula bilər. Çünki dünya praktikasında artıq dövlət imzalanmış müqavilələrin hamısı dövlət boru ka-

teqoriyasına aid edilir. Maliyyə Nazirliyi isə ancaq müqavilələr bağlandıqdan sonra ancaq dövlət ehtiyacları üçün istifadə edilmiş kreditləri dövlət borcu kimi sayır. Bu, doğru yanaşma deyil. Bu il ərzində 3 böyük beynəlxalq maliyyə strukturlarından - Həm Avrasiya Bankı, həm Avropa Bankı, həm də Beynəlxalq Valyuta Fondu ilə gedən danışıqların nəticəsi olaraq ümumilikdə, 1,5 milyard dollara yaxın yeni kredit müqavilələri imzalandı. Köhnədən bağlanmış kredit müqavilələrində hələ istifadə edilməmiş məbləğlər də var. Ümumilikdə artıq dövlətin 11,5 milyard dollara yaxın öhdəlikləri var. Sadəcə istifadə olunmuş həcmi göstərərək həm borcun həcmi azaltmağa, həm də ÜDM-dəki payını azaltmağa çalışırlar".

İqtisadçının sözlərinə görə, dövlət şirkətlərinin aldığı kreditlər də dövlət borcu kimi hesablanmalıdır: "İkinci bir məsələ ondan ibarətdir ki,

dünya ölkələrinin əksəriyyəti, hətta Rusiyada bu praktika çoxdan tətbiq olunur. Dövlətin zəmanəti ilə dövlət şirkətləri tərəfindən götürülmüş kreditlər də həmişə dövlətin borc ehtiyatları kimi qeydiyyata düşür. Beynəlxalq Bankla bağlı baş verən proses göstərdi ki, belə müqavilələrdə hər zaman sonda dövlət cavabdehlik daşımağa məcbur olur və danışıqlar apararaq borcun ödənilməsi ilə bağlı addımlar atır. Bu baxımdan Azərbaycan dövlət şirkətlərinin də dövlət zəmanəti ilə götürülmüş borc yükü var. Beynəlxalq reyting agentlikləri, SNT, Moody's, Fitch kimi agentliklər bu borcları da dövlət öhdəlikləri kimi qeyd edirlər. Onların hesablamalarına görə artıq xarici borcun həcmi ÜDM-in yarısından çoxunu keçib. Hələ ki bu təhlükəli hədd sayılmır. Neft Fondunda bir təhlükəsizlik yastığı da var".

N.Cəfərlı vurğuladı ki, ən təhlükəli məqam borcların sürətli artmasıdır: "Bir də gələcək illərdə borcun qaytarılmasının intensivliyi artacaq. 2017-ci ildə Azərbaycanın müstəqillik tarixində ilk dəfə idi ki, büdcənin 10 faizindən yuxarısı xarici borcun ödənilməsinə yönəldildi, 1,6 milyard manat ayrıldı. 2018, 2019 və 2020-ci ildə, əsasən də 2020-ci ildən sonrakı borcların qaytarılmasının intensivliyi artacaq. Ölkəmiz

hər il daha çox vəsait qaytarmağa məcbur olacaq. Əsas təhlükəli məqam bundan ibarətdir. Düzdür, bəzi ölkələrdə xarici borcun həcmi ÜDM-ə bərabərdir, hətta ondan artıqdır. Ancaq ödəniş qrafiklərinə baxdıqda və Azərbaycanın gəlirlərinin strukturuna baxdıqda təhlükə məhz ondadır ki, həm getdikcə daha çox pul ödəməli olacağıq, həm də gəlirlərin artım tempi o borcun qaytarılmasının tempinə uyğun olmayacaq. Çünki Azərbaycanın əsas gəlir mənbəyi neft, neft məhsulları və qazdır. Həm hasilatın düşməsi, həm qiymətin gözlənilən səviyyəyə qədər qalxmaması Azərbaycanın gələn valyutanın həcmi xeyli dərəcədə azaldı".

İqtisadçı qeyd etdi ki, hazırda xarici borcun həcmi o qədər də çox deyil, idarəolunan səviyyədədir: "Həm ÜDM-ə nisbətə, həm də qızıl ehtiyatlarına nisbətə o qədər də yüksək deyil. Ancaq təhlükə odur ki, ödənişlərin intensivliyi ildən-ildə artacaq, həm də gəlirlər azalacaq. 2020-ci ildən sonra bu Azərbaycanın dövlət büdcəsində, o cümlədən iqtisadiyyatında hiss olunacaq. Ölkə büdcədən nə qədər çox borc qaytarmağa məcbur olursa daxildə sosial layihələrə daha az pul xərcləməyə məcbur olur. Bu da hər bir vətəndaşın güzəranına təsir göstərir".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Azərbaycanlı "qanuni oğru", "Rəşad Gəncinski" ləqəbi ilə tanınan Rəşad İsmayılov Abxaziyada güllələnib. Primcrime.ru saytının məlumatına görə, "Gəncinski" Abxaziyanın Qudauti şəhərinə Nadir Səfilovun ("Lotu Quli") tapşırığı ilə gedibmiş. Səfərdə əsas məqsəd isə "Quli"yə yaxın olan "Nika Qaqrinski" ləqəbli "qanuni oğru" Nikolay Dqebudzeyə dəstək vermək olub.

Məlumatda deyilir ki, "Nika" abxaz "qanuni oğru"ları tərəfindən sıxışdırılmış. Bir qədər əvvəl "Quli" "Kuşa" ləqəbli Aleksandr Kuşnerova da Abxaziya-yə yollanıb vəziyyəti nəzarətə almağı tapşırırmışdı. Amma "Kuşa" Abxaziya-yə girə bilməmişdi.

Qudautiyə gələn "Rəşad Gəncinski" və "Roma Stavropolski" şəhərdəki restoranların birində "Nika" ilə düşmənlər olan "qanuni oğru"ları cəzalandırmaq istəyiblər. "Stavropolski" yerli "qanuni oğru"lara güc nümayiş etdirmək istəyərkən isə "Piza" ləqəbli qanuni oğru Raul Bartsba silaha əl atıb. Nəticədə azərbaycanlı "qanuni oğru" və "Nika Qaqrinski" güllə yarası alıblar. Yaralıların hara yerləşdirildiyi və sonrakı taleləri haqda hər hansı məlumat yoxdur.

"Rəşad Gəncinski" "Quli"nin klanına qoşulduğu barədə məlumatlar hələ bir neçə ay əvvəl yayılmışdı. Məlumatlarda deyilirdi ki, "Quli" "Rövşən Lənkəranski"nin qətlinə sonra güclənərək bir-birinin ardınca Moskva və Moskva ətrafında

"Lənkəranski"ni o biri dünyaya göndərdim"

deyən "qanuni oğru" vuruldu - qisas, yoxsa...

Axtarışda olan "Rəşad Gəncinski" ləqəbi ilə tanınan Rəşad İsmayılovun Abxaziyada güllələnməsinin pərdəarxası səbəbləri...

gəlirli ticarət obyektlərini, ticarət mərkəzlərini, bazarları öz nəzarətinə alıb. Xəbərlərdə deyilirdi ki, "Lotu Quli"nin klanı digər kriminal qruplaşmaları Moskva başda olmaqla, böyük şəhərlərdən sıxışdırıb çıxarmaq istəyir. "Bu proses yeni qanqster müharibəsinin başlamasına səbəb

ola bilər" deyər, Rusiya xüsusi xidmət orqanlarındakı mənbə bildirirdi.

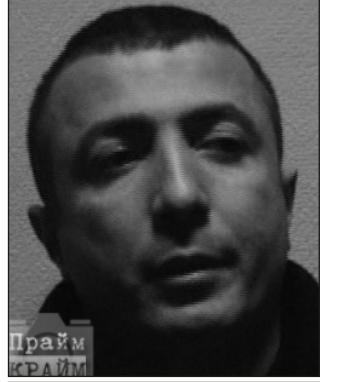
Rusiya hüquq-mühafizə orqanlarındakı mənbə o zaman bildirmişdi ki, "Rəşad Gəncinski" qanqsterlər arasındakı söhbətlərdən birində "Lənkəranski"nin onun əmri ilə "o biri dünyaya gön-

dədiklərini" deyibmiş. "Rəşad Gəncinski" bildirib ki, "Lənkəranski"nin qətlinin motivi onun yaxın dostu, "göyərəkralı" kimi tanınan biznesmen Cambulat Şamilovun öldürülməsidir. Amma daha maraqlısı bundan sonra baş verdi. Rusiya hüquq-mühafizə orqanları "Rəşad Gəncinski"ni Cambulat Şamilovun qətlinin sifarişçisi kimi axtarışda verdi. Rusiya mətbuatı yazırdı ki, azərbaycanlı "qanuni oğru" qətli hazırda həbsdə olan "Şakro Molodoy" kimi tanınan Zaxari Kalaşovdan alıb və killer axtarışına çıxıb. 2016-cı ildə Moskvanın yol polisi əməkdaşları təsadüf nəticəsində bir nəfəri saxlayıblar və ondan Cambulat Şamilovun qətlə yetirdiyi silah tapılıb. Sonra araşdırma nəticəsində killerin telefonundan "Rəşad Gəncinski" ilə zəngləməsi və yazışmaları tapılıb. Tapılan yazışmada söhbət

Canbulatın öldürülməsindən gedirmiş. Rusiya İstintaq Komitəsi faktla bağlı cinayət işi açıb və "Rəşad Gəncinski" beynəlxalq axtarışda verilib.

"Rəşad Gəncinski"nin axtarışda olduğu bir vaxtda Gürcüstanın işğal olunmuş Abxaziya bölgəsində peyda olması bu baxımdan maraqlıdır. Onun saxta sənədlə Abxaziya-yə getməsi də mümkündür. Məlumat üçün deyək ki, "Rəşad Gəncinski" 1978-ci ilin 16 martında Gəncədə anadan olub. "Qanuni oğru" adını isə 2013-cü ildə alıb.

Maraqlıdır ki, "Quli"nin adamının vurulması həbsdə olan "qanuni oğru"ya qarşı azərbaycanlı dörd kriminalın ittifaq yaradığı barədə xəbərlərlə eyni vaxta təsadüf edir. Bu iddia ilə Rusiyanın "Rosbalt" agentliyi çıxış edib. Agentlik Azərbaycandan

olan bir sıra "qanuni oğru"ların "Lotu Quli"yə meydan oxuduğunu yazıb.

"Quli"yə qarşı ittifaq yarananların Rafiq Eyvazov ("Rafiq Masallinski"), Cavid Məmmədov ("Dato Ağcabədiński"), Emin Əhmədov ("Emin Hacıqabulski") və Ceyhun Əsgərov ("Ceyhun Gəncinski") olduğu vurğulanıb. Məhz bu "qanuni oğru"lara əvvəllər "Rövşən Lənkəranski"nin klanına daxil olan Suxumiski qardaşlarının dəstəklədiyi bildirilir.

O da istisna deyil ki, "Gəncinski"nin güllələnməsi "Lənkəranski" klanının intiqamı da ola bilər.

□ ORXAN

Türkmənbaşının Azərbaycan xəyanəti - prezidentin İrəvan səfərinə etirazlar

Sabir Rüstəmxanlı: "Türk dövlətlərinin başında oturanların çoxunda türk təəssübkeşliyi yoxdur"

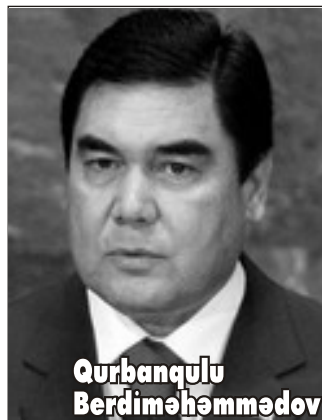
Fərəc Quliyev: "Türkmənistan hələ də gerçək müstəqil davranışa malik deyil"

Türkmənistan prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədovun bu günlərdə Ermənistanla gerçəkləşən səfəri ölkəmizdə ciddi müzakirələrə səbəb olub. Avqustun 9-da Bakı səfəri başa çatan türkmən rəhbərinin bunun ardınca İrəvanla gətməsi etiraz doğurub.

Q. Berdiməhəmmədovun ünvanına sosial şəbəkələr və mətbuatda sərt ifadələr səsləndirilir. Xüsusilə, bir türkdilli ölkə rəhbərinin bu cür mövqə sərgilməsi sərt şəkildə qınanır. Türk respublikaları arasında birliyin olmaması bu istiqamətdə gedən müzakirələrdə bir daha önə çıxıb. Qeyd edək ki, Qırğızistan kimi bəzi türk dövlətləri tez-tez Türkmənistan sayaqı mövqələr sərgiləyirlər. Görünən odur ki, bu dövlətlərin heç biri hələ ki Türkiyə ola bilmir. Nədən sualı isə hər kəsin düşüncəsindədir. Türkmənistan orta qədr enerji layihələri olan rəsmi Bakının bu nüansdan istifadə edərək, bu dövlətə yerini göstərməli olduğu halda, hələ də susqunluq nüma-

yiş etdirməsi də tənqid olunur. İran prezidentinin İrəvan səfərinə ən sərt formada reaksiya verdiyimiz halda, Q. Berdiməhəmmədovun bu addımı ilə bağlı susqunluğumuz ciddi suallar yaradır.

VHP sədri, xalq sairi Sabir Rüstəmxanlı hər bir ölkənin digər ölkələrdə maraqlarının olduğunu söylədi: "Türkmənistanda ermənilər də yaşayır. Bunun da dövlət siyasətinə təsiri var. Təəssüf ki, türk dövlətlərinin başında oturanların çoxunda türklük şüuru və türk təəssübkeşliyi yoxdur. Ona görə də bir-birlərini müdafiə edə bilmirlər. Vaxtı ilə Əli bəy Hüseynzadə, Əhməd Ağaoğlu türk dünyasının vahid türk milləti olmalarını, türk xalqlarının bir arada

Qurbanqulu Berdiməhəmmədov

Serj Sarkisyan

olmalarını təklif edirdilər. Onlar türk xalqlarını bir millət sayırdılar. Təəssüf ki, indi bu duyğular yoxdur. Bu da sovet dönəmində gədən təbliğatın, tərbiyənin nəticəsidir. Zaman keçdikcə bu sahədə türk respublikaları bir-birlərinə yaxınlaşmalıdırlar. Burada başqa bir yol yoxdur. Gələcəkdə hər qədr türk dövlətlərinin inkişafından və bir-birinə yaxın olmasından asılı olmayacaq. Türk res-

publikaları bir-birinə yaxınlaşdıqca bu məsələlərdə dəyişikliklər olacaq. Özbəkistan və Qazaxıstanın mövqeyi bəllidir. Ermənistanla sərt münasibət bildirirlər. Zaman keçdikcə digər problemlər də öz həllini tapacaq. Biz türk respublikalarına qarşı cəbhə açmamalı, onlarla dil tapmalıyıq. Nə qədər münasibətlər gərgin olsa da, dövlət başçıların ərkəsö-yünlüyü olsa da, onların tarixdən

xəbərsiz olmaları, türkcülük bilgiləri zəif olsa da, bunun üzündən konfliktlər yaranarsa da, bunun üstündən keçməliyik. Azərbaycan-Türkmənistan münasibətləri məhz bu yanaşmanın nəticəsində getdikcə isinişir. Ona görə biz Özbəkistanla da, Qırğızistanla da, lap onlar İrəvanla gedib nə desələr də, protokol qaydası ilə qondarma "soyqırım"ı ziyarət etsələr də, buna sakit şəkildə reaksiya verilməli, problemə çevrilməli deyilik".

Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri, deputat Fərəc Quliyev bildirdi ki, Türkmənistan hələ də gerçək müstəqil davranışa malik deyil: "Ehtiyat etdiyi məqamlar var. Göründüyü qədər Rusiyadan da ehtiyatlanır. Protokol hazırlanan da o dövlətdən bəzi razılıqlar ala bilərlər. Düşünürəm ki, türk dövlətlərinin hamısı problemcə bütövləşməsələr,

bunların birgə davranışları da ciddi ziddiyyət yaranacaq. Ola bilər ki, Türkmənistan özünün təbii qaynaqlarına arxayın olsun. Amma bu dövlət haqqında ortada müsbət bir imic yoxdur. Orada tam demokratik bir sistem yoxdur. Amma bilməlidirlər ki, ölkənin mənafeyi şəxsi istəklərdən doğmur. Səhəri gün ölkənin bir problemi olacaqsa, ona ilk növbədə, türk dövlətləri, o cümlədən, Azərbaycan sahib çıxacaq. Zaman-zaman belə olub. Kimin nə qədər gücünün olmasından asılı olmayaraq, türk dövlətlərinin birinin problemi olanda digərləri dəstək veriblər. Ölkə başçısı da bu tipli açıq siyasi dəstəklərini daim nümayiş etdirib. Eyni problemləri Qırğızistan da, Türkmənistan da yaşaya bilər. Biz bu gün Ermənistanla bu vəziyyətdəyik, səhəri gün vəziyyət dəyişə bilər, eyni istəklər bizdən istənilər. Bu baxımdan ölkəmizin qəlbini qırmaq, içərimizə bir ləkə salmağa dəyməzdi. Belə şeylər protokola salınmır. Biz təbii ki, başqa bir dövlətin daxili işlərinə qarışa bilmərik. Bu daha çox mənəvi məsələdir. Turan çərçivəsində artıq bir ordu yaranırsa, bu dövlətlər siyasətlərinin uzlaşmasında maraqlı olmalıdırlar. Əvvəldən protokollar hazırlananda belə şeylər nəzərə alınmalıdır. Belə səfərin olması Ermənistanla nəfəslik verməkdir. Bizi də xəyal qırıqlığına uğradır. Çox böyük detal olmasa da, hər halda doğru deyil. Ölkə rəhbərliyinin və dövlətin belə məsələlərə hər hansı bir reaksiya verməsi heç bir protokola sığmır, bu mümkün deyil. Lakin bütün ictimaiyyət, QHT-lər, siyasi partiyalar bu məsələyə öz mövqələrini bildirməlidirlər".

□ Cavanşir ABBASLI

Özgə torpaqlarında bir-birini kəsən azərbaycanlılar

Kənan RÖVŞƏNOĞLU

Ötən gün redaksiyamıza İraqın Təlafer şəhərində hazırda davam edən əməliyyatla bağlı məlumat və şəkillər daxil oldu. Hazırda 40 faizə qədər İŞİD-dən azad edilmiş və geri qalanı da sürətlə azad edilən şəhərdə "İŞİD mirası" içərisində azərbaycanlı "izləri" vardı.

Ehtimal ki, azərbaycanlı İŞİD-çilərin yazdığı divar yazıları, ayələr, hədislər, cihad çağırışları və sair. Bir də xəbərdə qeyd olunurdu ki, Təlafer əməliyyatı zamanı öldürülən 300-dən artıq İŞİD silahlısı arasında azərbaycanlıların da cəsədləri varmış. Hətta əsir alınanlar arasında da azərbaycanlıların olduğu iddia edilir xəbərdə. Bu məlumatlardan aydın olur ki, Təlaferdə İŞİD tərkibində xeyli sayda azərbaycanlı olub və indi də qalır. Amma bu, yeni məlumat deyil. İŞİD-in və ümumiyyətlə, Suriyada hərbi əməliyyatlara qatılan qeyri-qanuni silahlı birləşmələrin tərkibində onlarla, hətta yüzlərlə azərbaycanlı olub və bu gün də var. Lakin məhz Təlaferdə çoxlu sayda azərbaycanlı İŞİD-çinin olması müəyyən mənada fərqli situasiyadır.

Məsələ ondadır ki, Təlafer ətrafındakı 100-ə yaxın kəndlə birlikdə İraqda əhalisinin demək olar hamısının türkmənlərdən ibarət olduğu ən böyük şəhərdir. Yəni Təlafer türkmən şəhəridir, başqa millətlər çox azdır, Kərkük və digər yaşayış məntəqələri ilə müqayisədə. Mühəribədən əvvəl ətraf kəndlərlə birlikdə 400 minə (300 min mərkəzdə, 100 min kəndlərdə - K.R) yaxın əhalinin yaşadığı Təlafer 2014-cü ildə İŞİD tərəfindən işğal olunanda 170 minə yaxın əhalisi vardı. Şəhər əhalisinin böyük əksəriyyəti işğal zamanı qaçqın düşdü, şəhərdə qalanlar. Eləcə də silahlanaraq müqavimət göstərən türkmənlər isə kütləvi şəkildə qətlə yetirildi. Son olaraq bu ilin mayın 200 türkmən Təlaferdə İŞİD tərəfindən qətlə yetirildi.

İndi isə İraq ordusu və könüllü silahlı dəstələr (Həsdi Şabi və tayfa birlikləri silahlıları - K.R) sürətli şəkildə Təlaferi İŞİD-dən təmizləyir. Bu əməliyyatda ön sırada olan qüvvələrdən biri də "Həsdi Şabi"-nin yerli türkmənlərdən təşkil olunmuş 16-cı briqadası var. Bir qədər əvvəl 16-cı briqadanın türkmənləri Azərbaycana da mesaj göndərmişdilər, Qarabağın azadlığı uğurunda savaşa qatılmaq istədikləri haqda.

Bu mənzərədən belə aydın olur ki, bu gün Təlaferdə savaş səngərinin hər iki tərəfində azərbaycanlılardır. Bir tərəfdə Azərbaycandan getmiş İŞİD üzvləri olurlar, digər tərəfdə isə yerli türkmənlərdir, hansılar ki, dil, din, adət-ənənə olaraq bizə ən yaxın olan etnik qrup. Necə deyirlər, Məhəmməd Füzulinin əqrəbələri. Dünya azərbaycanlıları siyahısında İraq türkmənləri də var.

Və bu gün uzaq İraqda, türkmən şəhərində qarşı-qarşıya dayanıb savaşan, bir-birini qətlə yetirən azərbaycanlılar. Bu həm də 21-ci əsrin ən acı faciələrindən biridir. İdeologiya etnik kimliyi üstələyib və bir azərbaycanlı başqa bir azərbaycanlı (adına türkmən desək də - K.R) kafir bilərək şəhərini işğal edir, bir-birinin qanını tökür. Bu bir vətəndaş müharibəsidir, amma bizim vətəndə deyil, başqa ölkədə aparılır, ölənlər isə hər iki tərəfdən bizim millətdir. Əlbəttə, eyni faciəni kürdlər, ərəblər də yaşayır. Amma bizdən fərqli olaraq onlar bu savaşı öz torpaqlarında aparırlar. İŞİD-çi kürd və peşmərgə kürd qarşı qarşıya savaşanda da ortada bir ideologiya, maraqları toqquşması var. Amma onların savaşı öz torpaqlarında aparılır, azərbaycanlılar isə onların olmayan torpaqlarında bir-birini kəsirlər.

Bu hadisə bir daha zərərli ideologiyaların təsirini bir daha gözlər önünə gətirir. İdeoloji təbliğat bəzən doğma qardaşları da bir-birinin qatiline çevirir, necə ki, bu gün Təlaferdə biz bunu yaşayırıq.

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin (BƏƏ) Dubay Əmirliyinin prokurorluğunda Azərbaycan vətəndaşının adı keçən uşaq oğurluğu ilə bağlı növbəti istintaq hərəkəti keçirilib. Avqustun 24-də baş tutan istintaqa təqsirli şəxs qismində dövlət olunan Davud Bağirov prokurorluğa gəlməyib. Buna görə də onun barəsində beynəlxalq axtarış qərarının gerçəkləşməsi üçün addımlar atılıb, 1 İnterpol mürciəti hazırlanmasına qərar verilib. Uşaq oğurluğu faktına görə başlanmış cinayət işi isə məhkəməyə göndərilib. Hazırda iş üzrə təqsirli şəxs qismində istintaqa cəlb olunan Qırğızistan vətəndaşı Zari-na Jaksenbayeva barəsində isə qərar dəyişməyib. O, məhkəmə baş tutana qədər Dubay əmirliyinin ərazisini tərk edə bilməz.

Yada salmaq ki, Dubayda bank sektorunda çalışan Qırğızistan vətəndaşı Merim Beishekeyeva Azərbaycan vətəndaşı Davud Bağirovun onun azyaşlı övladını oğurlamaqda ittiham edir. Merim Beishekeyeva övladı oğurlandıqdan sonra Dubayın hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət edib. Bundan sonra uşaq oğurluğu faktına görə Dubay Prokurorluğunda cinayət işi başlanıb.

M.Beishekeyeva öyrənib ki, azyaşlı övladı Dubaydan Türkiyəyə, oradan isə Azərbaycana gətirilib. Buna görə də o, 2017-ci ilin fevralında Bakıda olub, övladının oğurlanması ilə bağlı ölkə başçısına, baş prokurora, Milli Məclisin sədrinə, ombudsmana AQUP DK-nın sədri Hicran Hüseyinova müraciətlər ünvanlayıb. M.Beishekeyevanın nümayəndəsi hüquqşünas Abdulla Əfəndizadədir. O, uşaq oğurluğu ilə bağlı mətbuatda dəfələrlə çıxışlar edib və iş üzrə Azərbaycan məhkəmələrində bir neçə iddia qaldırıb.

D.Bağirov onların mətbuatdakı çıxışlarını böhtan hesab edir. Buna görə də xüsusi ittihamçı qismində məhkəməyə üz tutub. Avqustun 23-də onun xüsusi ittihamı üzrə Xətai rayon Məhkəməsinə işə baxılıb. Xüsusi ittiham qaydasında çıxış edən D.Bağirov hüquqşünası və keçmiş həyat yoldaşı M.Beishekeyevanın CM-in 147-ci maddəsi ilə təqsirli bilinib barələrində cinayət işinin başlanmasını tələb edir. Məhkəmə xüsusi ittihamı rədd edib.

D.Bağirov bundan əvvəl də hər iki şəxs barəsində Nizami Rayon Məhkəməsinə müraciət edib və onun ittihamını rədd ediblər.

Məsələ ilə bağlı sullarımları cavablandırmaq hüquqşünası A.Əfəndizadə deyib ki, D.Bağirovu Dubay prokurorluğuna bir neçə dəfə çağırıblar: "Avqustun 24-də Dubay Prokurorluğunda Merim Beishekeyevanın iştirakı ilə istintaq hərəkəti olub və bu haqda hər iki şəxs - Davud Bağirova və Zarina Jaksenbayeva məlumat verilib. Zarina Jaksenbayeva istintaqın çağırışına gedib, Davud Bağirov isə artıq neçənci dəfədir ki, istintaqdan yayınır. Biz məsələnin bu yöndə inkişafını istəmərdik. Merim Beishekeyeva 2 ildir ki, azyaşlı övladının

Dubayda adı uşaq oğurluğunda keçən azərbaycanlı beynəlxalq axtarışa verilir - yeni gəlişmə

Vəkil: "Bir anını öz övladından ayrı salan qanunsuz qərarlara imza atmaqla böyük günaha batırlar"

həsreti ilə yaşayır. O, dəfələrlə Davud Bağirova, onun ailə üzvlərinə müraciət edərək övladının ona qaytarılmasını xahiş edib. Bunun əvəzində onu aldadıb uşağını özünə qaytaracaqları vədi ilə Bakıya çağırıblar. Sonradan isə uşağı ona göstərməyib özünü həbslə hədələyiblər. Azərbaycanda onun oğurlanmış övladına qanunsuz sənədlər alınıb, özünə qarşı heç bir əsası olmayan məhkəmə davası açılıb. Bizim əsaslı və qanuni tələblərimiz üzrə isə məhkəmələrin mövqeyi, çıxarıqları qərarlar bir ananın övladına həsret qalmasını böyük qanunsuzluqlar hesabına təmin etmiş olur. Həmin qərarları çıxarmış hakimlər Merim Beishekeyevanı öz qızları bilsinlər. Bir anının övladından ayrı salan qanunsuz və ədalət anlayışına zidd qərarlara imza atmaqla böyük günaha batırlar. Merim Beishekeyeva namuslu, qeyrətli bir türk qızıdır. Özünün savadı, biliyi hesabına Dubay Əmirliyinin bank sektorunda işləyir, yaşayır. Atası hərbi, anası isə Qırğızistan Universitetində dərslər demiş türk xanımadır. Merim xanıma qarşı şər-böhtan baş tutmayanda uşağını oğurlayıb Azərbaycana gətiriblər. İndi də məhkəmələrdə vaxt uzadırlar. Ondan edilən şikayətlər eyni məzmunludur, Merim Beishekeyevanın şər-lənməsinə hesablanıb. Guya Merim Beishekeyeva Dubayda insan alveri ilə məşğul olub. Onun bu məzmunlu şikayətini Qırğızistanın 2 rayon polis idarəsi araşdırıb və

əsassız olduğunu dəqiqləşdiriblər. İndi isə Aysel Mamirova adından 3-cü şikayət digər polis idarəsinə təqdim olunub. Həmin şikayətin Davud Bağirovun vəkili olan əlinde olması bizdə əminlik yaradıb ki, Aysel Mamirovanı əsassız şikayətlər yazmağa məhz onu idarə edənlər sövq edib. Mən buna təəssüf edirəm, ümid edirəm ki, Azərbaycan dövləti, məhkəmələri qarşı tərəfin planlarının gerçəkləşməsinin qarşısını alacaq. Bir şəxsin üzündən ölkəmizin adının uşaq oğurluğunda hallanmasına imkan verilməyəcək".

A.Əfəndizadə deyir ki, onlara qarşı xüsusi ittiham qaydasına verilən şikayətlər də vaxt uzadılmasına, Merim Beishekeyevanın barəsində məhkəmə qərarı çıxarılmıqla valideynlik hüququndan məhrum edilməsinə hesablanmış addımdır: "Biz baş verənlərlə bağlı, bizdə olan məlumatlarla bağlı Baş Prokurorluğa şikayətlər etmişik. Çirkli pulların yuyulması ilə də bağlı məlumatlar vermişik. Bizə verdiyimiz məlumatların yoxlanılıb-yoxlanılmaması haqda cavab verilməyib. Belə bir halda eyni məsələ ilə bağlı bizim xüsusi ittiham qaydasında ittiham edilməyimiz də qanuna uyğun deyildi".

Qeyd edək ki, M.Beishekeyeva Azərbaycan vətəndaşı Davud Bağirovla 2011-ci ildə ailə həyatı qurub. Birgə nikahdan 2 noyabr 2012-ci il təvəllüdü qızları Ceyla Bağirova anadan olub. ABŞ-ın Nyu-York şəhərində doğulan C.Bağirova bu dövlətin vətəndaşlığı verilmiş. Sonradan ailədə prob-

lem yaranıb. Merim Beishekeyeva 14 iyul 2015-ci ildə Dubay İbtidai Şəriət Məhkəməsinə "nikahın pozulması, azyaşlı Ceyla Davud qızı Bağirovanın anasının himayəsində qalması, alimətin tutulmasına" haqda iddia təqdim edib. Məhkəmənin gedişatı zamanı D.Bağirov polisə yalan, böhtan xarakterli məlumatlar verib. Həyat yoldaşının pozğun həyat tərzini yaşadığını, narkotiklərdən istifadə etdiyini, spirtli içki aludəçisi, fahişəliklə məşğul olduğunu bildirib. D.Bağirovun polisə verdiyi məlumatla əlaqədar M.Beishekeyeva saxlanıb, 8-9 saat ərzində onu dindiriblər. Onun narkotik asılılığı, spirtli içki aludəçisi, zöhrəvi xəstəliklərinin olub-olmamasını aydınlaşdırmaq üçün ekspertizalar təyin edilib. Ekspertizaların nəticəsi M.Beishekeyeva haqda şikayətdə göstərilən iddiaların əsassızlığını ortaya qoyub. M.Beishekeyeva ali təhsillidir, 3 xarici dili yüksək səviyyədə bilir, əvvəllər bank sisteminə məsul vəzifələrdə çalışan gənc xanımdır. M.Beishekeyeva dindirmələrlə əlaqədar saxlanıldığı müddətdə D.Bağirov onun yaşadığı mənzilə girib, oradan sənədləri, azyaşlı qızı Ceyla Bağirovanı aparıb. Uşağı 3 oktyabr 2015-ci ildə Dubaydan Türkiyəyə aparıb, oradan isə Bakıya gətirib. Dubay Prokurorluğu uşağın anasının icazəsi olmadan ölkədən çıxarılmasını uşaq oğurluğu kimi qiymətləndirib və müvafiq maddə ilə cinayət işi başlanıb.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV
 P.S. Yazıda adı hallanan hər kəsi dinləməyə hazır.

Bu gün Ana Vəton Partiyasının sədri, deputat Fəzail Ağamalının 70 yaşı tamam olur. Hər zaman mətbuata açıq olan, son 6 ayda qəfil mətbuatdan gedən yubilyarlar bunun səbəbləri və indi qədər keçirdiyi həyat yolu barədə söhbət etdik.

- Fəzail bəy, artıq 70 yaşınız tamam olur. Qəzetimiz adından sizi təbrik edir, uzun ömür arzulayırıq. Bu yaşa qədər gəlib çıxmaq insana hansı hissləri yaşadır?

- Təbrikə görə sizlərə təşəkkür edirəm. Əslində 70 yaşa çatmağın özü böyük fəaliyyət hesab olunur. Çünki hər bir kəsin bu yaşa gəlib çatması təəsüflər olsun ki, bir çox hallarda mümkün olmur. Açıqlığı söyləyirəm ki, 70 yaşa çatanda bir təəssüf hissi istər-istəməz insanda yaranır. Məsələn, mən də təəssüf hissi yaranır ki, nədən birdən-birə gəlib bu yaşa çatdım. Bu həyat nə tez məni 70-in zirvəsinə qaldırdı? Eyni zamanda, təbii olaraq, 70 ildə keçirdiyi yola nəzərə salırsan. Harada səhv etmiş, düzgün addım atmamış, nələri başqa cür etsəm daha yaxşı olardı kimi özünə hesabat verirən. Amma ətrafında səni başa düşən, sənin qayğına qalan həyat yoldaşını görürsən, eyni zamanda, səni əhatə edən övladlarını, gəlinlərini, nəvələrinə görürsən. Onların da sənə olan istəyini, sevgisini hiss edirsən. Bunun özü də mənə çox böyük, xoş hisslər yaradır. Tanrıya şükür edirəm ki, məni gətirib 70 yaşa qədər çatdırdı, bu yaş, taleyi mənə verdi.

- Fəzail Ağamalı üçün bu yaşa gəlib çatmaq asan yoxsa çətin oldu?

- Asan olmadı. Yaşımın müəyyən dövrlərində qayğılı yaşamışam. Gənclik dövründə insan indiki kimi həyatı dərk edə bilmir, qiymətləndirmir. Ona görə həyatın pis və ya yaxşı keçməsinin əhəmiyyətinə varmırsan. Bu, qayğısız, cavanlıq illəridir. Bu, hamıda düşünürəm ki, eyni cür baş verir. Mən də o günləri xatırlayanda düşünürəm ki, zaman tez gedir, əksinə deyirdim ki, bir az yaşa dolsaydım, daha yaxşı olardı. Ancaq yaşa dolduqca, həyatı dərk etdikcə, həyatın verdiyi xoş, uğurlu anlarla bərabər, onun çətinlikləri içərisində də yaşamaq olursan. Əsas məsələ ondadır ki, mən bir qayıda olaraq, sevincli, ən xoş günlərimdə belə nə eyniforiya qayılmışam, nə də çətin, çox ağır-acıq günlərimdə əyilmişəm. Sınmamışam, özümü toparlayıb həyatımı davam etdirmişəm. Həyat təbii ki, zəifləyir. Yaxşı günləri də, durğunluq günləri də, çətin günlər də var. Bu hallar bütün insanlarda olduğu kimi mənə də olub. Amma bütövlükdə çönüb arxaya baxanda keçmiş olduğum ömür yolunu qiymətləndirərək Tanrıma şükür edirəm. Şükür edirəm ki, taleyim hər halda 70 yaşa vərəqləyərkən onda peşmançılıq keçirmədiyim hisslərlə doludur.

- İndiyə qədər arzuladığınız ömrü yaşamırsınız?

- Şəxsi həyat baxımından götürəndə arzuladığım həyatı yaşamışam. Bu həyatı özüm qurmuşam, özüm-öz qayğıma qalmışam, ailəmin qayğısına da özüm qalmışam. Çətinliklərim olduğu zaman kənardan mənə maddi cəhətdən kömək olma-

yıb. Çünki valideynlərimin vəziyyəti elə durmuşdu ki, onların mənə kömək etmək imkanları olmayıb. Ailəmiz çox böyük olub. Ona görə tələbəlik illərindən başlayaraq, özüm-özümü maddi cəhətdən təmin etmək barədə düşünmüşəm. Sonrakı illərdə də eyni düşüncədə olmuşam. Belə dü-

gətirib zirvələrə çıxarırsan, o yolun bəhrəsini görürsən. Azadlığı xalqla birlikdə aparmaqla bərabər, həm də qazanılan dövlət müstəqilliyinin vermiş olduğu imkanlar daxilində yaşayırsan, o günləri görürsən. Görürsən ki, millətin azad, dövlətin müstəqildir, artıq sayılıb-seçilən dövlətlər içərisində varsan, bayrağın

da böyük sevinc içərisində qol götürüb oynamağın, ən xoş hisslərin təsiri altında özümü belə unutmağın, nəvələrimin dünyaya gəlməsi, onların əhatədə olmaları ən sevincli günlərdir. Bu hər kəsde olduğu kimi, mən də bu hisslər ən aparıcı yerdə durur. Mənim üçün ən kədrli günlər valideynlərimi itirməyim

1988-ci ildən bu yana bir dəfə də olsun proseslərdən uzaq olmamışam. Ola bilsin ki, səhhetimdə bəzi xırda problemlər olanda bir mətbuatdan uzaq qalmışam. Amma bu zaman da fəaliyyətimə heç zaman fasilə verməmişəm.

Son 29 ildə bu ilin aprelinin sonlarına qədər sağlam həyat

Fəzail Ağamalı sükutu pozdu - deputatdan duygusal yubiley müsahibəsi

"Bu həyat nə tez məni 70-in zirvəsinə qaldırdı?"

"Fəaliyyətimdə fasilənin yaranması düşünülüb şəkildə deyildi"

"Doğulduğum Zəngəzurun kəndləri, otları, düzənlikləri, bulaqları, dağları, təpələri tez-tez yuxuma girir"

oldu. Anamın itkisi, ondan qabaq qardaşımın 52 yaşında vəfatı məni çox sarsıtdı. Qardaşımdan bir il sonra anam dünyasını dəyişdi. Bunlar mənə sarsıdıcı zərbələr vurdu. Hətta qardaşımın vəfatından 7 gün sonra infarkt keçirdim.

Mənim üçün bu gün ən kədrli anlardan biri işğal olunmuş torpaqlarımızın erməni işğalı altında qalmasıdır. Səmimi şəkildə etiraf edirəm ki, Azərbaycan xalqının mütləq əksəriyyəti kimi, bu məni də sıxaqdadır. Torpaqlarımızı itirə-itirə gedirik. 1828-ci ildən üzü bəri torpaqlar itirilib. Dünyanın beynəlxalq gücləri bu torpaqlara parça-parça edərək, müxtəlif millətlərin arasında bölərək, ərazilərimizi 86.6 min kvadrat kilometrə qədər kiçiltmişlər. Onun da 20%-i bu gün işğal altındadır. Kədrli anların xüsusi olaraq ondadır ki, doğulduğum Zəngəzura gedə bilmirəm. Bu torpaqlarımızın kəndləri, otları, düzənlikləri, bulaqları, dağları, təpələri tez-tez yuxuma girir. Çox təəssüf edirəm ki, oraları gedib görə bilmirəm. Bu mənə çox ağır yaradır, əzab verir. Millətimiz, dövlətimizlə bağlı hər hansı bir itki baş verəndə, xoşagəlməz hadisələr olanda onun ağrısını dövlətimizi, xalqımızı seven hər bir vətəndaş kimi məni də incdir.

- **Bu günə qədər yaşadığınız həyatı yenidən yaşamaq imkanı qazansaydınsız, nələr edərdiniz?**

- Etdiklərimi yəqin ki, yenə də edərdim. Çalışdım ki, şəxsi həyatımda buraxmış olduğum nöqsanların, səhvlərin sayı az olsun. İmkan daxilində orada səhvləri buraxmayım. Amma ictimai-siyasi, iş fəaliyyətimdə tam səmimiyyətlə deyirəm ki, elə bir ciddi səhvə yol verməmişəm ki, bu gün onun peşmançılığını çəkim. Amma ailə ilə, özümün şəxsi həyatımla bağlı səhvlərim olub.

- **70 yaşa qatan bir insan kimi arxasınca bu yaşa doğru gələnlərə nə sözlünüz var?**

- Onlara ilk növbədə, möhkəm cansağlığı arzulayıram. Bu vəziyyətdə gəlib 70-i haqlasın-

xidmət etsinlər, dövlətimizi sevsinlər, müstəqillik kimi ali neməti çox sarsıtdı. Qardaşımdan bir il sonra anam dünyasını dəyişdi. Bunlar mənə sarsıdıcı zərbələr vurdu. Hətta qardaşımın vəfatından 7 gün sonra infarkt keçirdim.

- **Mətbuatdan 6 ay idi ki, uzaq idiniz. Bununla bağlı müəyyən iddialar meydana çıxdı. Xüsusilə səhhatinizdə ciddi problemlərin olduğu deyildi...**

- Əslində dincəlmək istədim.

Mətbuata hər zaman açıq olmuşam. Jurnalistlərin mənə ünvanladığı sualları cavabsız buraxmamışam. Düşünmüşəm ki, bu peşə sahiblərini diqqətdə saxlamaq, onların suallarına hörmətlə yanaşmaq lazımdır. Hər kəs bildiyi cavabı verməli, əgər bilmirsə, etiraf etmək lazımdır. Jurnalistlə xoş əhval-ruhiyyə ilə ayrılmaq lazımdır. Bu müstəqil Azərbaycan mətbuatının yaranmasından üzü bəri fəaliyyətimin başlıca istiqamətlərindən biri olub. Düşünürəm ki, mən düz etmişəm. Çünki siyasətin fəaliyyətini ortaya qoyan, onu tanıdan, xalqa çatdıran mətbuatdır. Mətbuatın yerini və rolunu düzgün qiymətləndirməyən siyasətçi düşünürəm ki, yetərincə dərin siyasətçi deyil. Fəaliyyətimdə fasilənin yaranması düşünülüb şəkildə deyildi. 1988-ci ildən üzü bəri hər zaman gündəmdə olmuşam. Hətta bunu çox hörmətli, dəyərli baş redaktorunuz Rauf Arifoğludan soruşa bilərsiniz. Çünki o da hər zaman gündəmdə olub, daim proseslərdə fəal mövqə sərgiləyib.

tərzini davam etdirmişəm. Açıqlığı, aprelde dincəlmək istədim. Həqiqətən çox yorulmuşdum. Hiss edirdim ki, yorulmuşam. Hətta tək-tənha belə dincəlməyə ehtiyacım olduğunu hiss etdim. Bunun üçün vaxtı ilə istirahətə getdiyim yerə yenə getdim, müayinədən keçdim. Bəlli oldu ki, tənqifləşmişəm. Dərinə gedəndə gördülər ki, bu problemi aradan qaldırmaq üçün artıq çəkim mane olur. Ondandır ki, beləliklə tamamilə həkimlərin nəzarəti altına keçdim. Sonradan Türkiyədə oldum, müalicəmi davam etdirdim. Son iki ayda isə Azərbaycanda olmuşam. Yenə telefonları açmadım. Çünki həkimlər imkan daxilində telefonlardan uzaq durmağı istədilər. Dedilər ki, çalış mənfi emosiyaları qəbul etməyəsən. İnsanın barmağına belə tikan batanda onun əsəbləri nə qədər gərilirsə, hamımız bəllidir. Ona görə də insanın səhhetində hər hansı bir problem olanda bu onun psixologiyasına da ciddi təsir edir. Həkimlər də bu baxımdan əlavə qıcıq yarada biləcək informasiyaların qəbul edilməməsi üçün telefondan uzaq durmağı söylədilər. Mən də telefonu kənara qoyub düşündüm ki, fərz edək 88-ci illər kimi telefon yoxdur. Bu gün də telefonların bağıdır. Oğlumun telefonu ilə sizə zəng edirəm. Yenə də telefonumu açmağı düşünürəm. Əgər zəruri olanda bir neçə portal ilə, eyni zamanda, yazılı mətbuatdan sizlərlə bu və ya digər şəkildə əlaqə quracam, münasibətləri yaşadacam.

"Yeni Məsəvat" qəzeti ilə hər zaman əməkdaşlığım olub, doğrudur, bəzi hallarda bu əməkdaşlıq gərgin olub, bu qarışıqlı ittihamlarla, ədalətli-ədalətsiz hücumlarla müşahidə olunsaydı, yenə də tənqidi itirməmiş, əməkdaşlığımı davam etdirmişəm. Bu gün sizlərlə əməkdaşlığım ən yüksək səviyyədedir. Qarışıqlı hörmətə əsaslanan, ədalətə söykənən əməkdaşlıq mövcuddur. Ona görə zəruri hallarda sizlərlə mütləq əlaqə saxlayacağam. Ola bilsin ki, əvvəlki nömrələrim işləməsin. Yəqin ki, yenisini işlədəcəm və təbii ki, sizin mətbuata verəcəm. Sizinlə əməkdaşlığımı yenə də qoruyacağam.

Məni doğum gündəmdə yada saldığınız üçün başda Rauf Arifoğlu olmaqla bütün əməkdaşlarınıza, şəxsən sizə minnətdarlığımı bildirirəm. Mənə diqqət ayırdınız, onun üçün Allah sizə ömür versin. Siz də 70-ə çatıb, 80-90-a doğru gedin.

☐ **Cavanshir ABBASLI**
P.S. Müsahibə yubilyara prezident tərəfindən "Şöhrət" ordeni verilməmişdən öncə götürülüb.

Müstəqilliyimizin düşməni

Zamin HACI
 zaminhaci@gmail.com

"Bir dəfə mehman olub, yüz kərə dedin, Guya ki mehman olub neynəmişən"

(Məşədi Baba, korifey meyxana ustamız)

"Turan" İnformasiya Agentliyinin başçısı Mehman Əliyevi vergi cinayətlərində ittiham edib, zindana atdılar. Bununla da dövlətimizin vergi toplama işində artıq ciddi qayda-qanun yarandı. Ta arxayın evinizdə yata, gecələr parklarda gəzişə bilərsiniz.

Hətta Mehman müəllimin həbsi Qarabağ danışıqlarına da müsbət təsir edəcəkdir. Çünki yoldaş Əliyev torpaqlarımızın azad olunmasına bilavasitə, ya da birbaşa - tam dəqiq bilmirəm - mane olmuş. Vergiləri gizlədir, qanunsuz sahibkarlıqla məşğul olmuş. Vah, vah. Ay, uy, oy. Onun gizlətdiyi vergilər sayəsində ordumuz 3 ədəd "T-90" tankı almaqdan, 7 ədəd ZTR (zirehli transportyor deməkdir), 9 ədəd PDM - piyadaların döyüş maşını, 15 min ədəd iriçaplı, 150 min ədəd xırda döyüş gülləsi, 10 ədəd roqatka tipli ölümsaçan silah, 20 ədəd sümükqıran it və sairə zəruri sursatdan məhrum olmuşdu. Hərbi sirr olsa da istəyirəm xalqımız bilsin: aprel döyüşləri zamanı bizim Lələtəpədən, Cocuq Mərcanlıdan o tərəfə gedə bilməyimiz Mehman Əliyevin günahı idi. Tankın benzini ora qədər çatmışdır! Mehman bəy "Turan"da vergiləri gizlətməseydi, bəlkə biz indi Turan qurmuşduq, nəinki İrəvanı o yana keçmişdik!

Cocuq Mərcanlı demişkən, hazırda orda tikinti-quruculuq işləri geniş vüsət almışdır, xəbəriniz vardır. Ərazidə çoxqatlı yaşayış binaları, dənizçilik limanı, metro, akvapark və tolkuçkalar tikilir, beynəlxalq hava limanı üçün təməl atılır. Bir azdan kənd Nyu-Vasyuki... daha doğrusu, Nyu-Mərcanlı adlanacaq, orada beynəlxalq şahmat turniri keçiriləcəkdir. Bəs pul hardan gəlir? Əlbəttə, Mehman bəyin vergidən gizlətdiyi vəsaitlərdən!

"Dövlətə vergi, vətəne sevgi" - ulularımız beləngik söyləmişdir. Mehman Əliyev isə bu milli siyasətə qarşı çıxaraq vergiləri xalqdan, dövlətdən, Xoşqədəm xanımdan gizlətdirdi. Bu da axırı... Sözləşmə, mən ümid edərəm Mehman müəllimin soyadı (famiyiyası) hüquq-mühafizə orqanlarımız tərəfindən onun əlindən alınacaqdır. Çünki o belə qutsal soyadı daşımağa layiq olmadığını göstərmişdir. Təbii, humanist dövlətimiz onu tamam soyadsız da qoymasın, bu, bizim sosial siyasətimizdə də ziddir. Elçibəy, Qəmbər, Kərimli soyadlarından birini vermək olar. Qoy hansı tərəfdə olduğu da xalqa qıraqdan bellə olsun. Yoxsa indiki kimi... İlahi, nə qədər maskalanmış insanlar vardır... Görün, bunlar necə soyadlar altında gizlənilib, çirkin planlar qurur, xaricdən maliyyələşən qara qüvvələrə qoşulur, erməni dəyirmanına su tökülür, gürcü xırmanına taxıl daşıyır, rus hamamına gicikən veniki aparırlar. Görün bunlar necə də bizim vətəni sevmirlər, regionların inkişaf proqramından, müasir işıq dirəklərinin basdırılmasından, futbolçularımızın uğurlarından zövq almırlar... Bəlkə də zövq almaq istəyirlər, ancaq bacarmırlar.

Bu pis əməllərin gizlədilməsində kütləvi informasiya vasitələrinin rolu da var, gəlin biz jurnalistlər etiraf edək. Axı biz vaxtında Mehman müəllimin vergiləri gizlətməsini, qanunsuz sahibkarlıqla məşğul olduğunu işə etsəydik, vəziyyət bu günkü kimi ağır olmazdı. İndi isə manat devalvasiyaya uğrayır, maaş inflyasiyaya. Pomidora qurd düşür, qarpızı pestisid xarab edir, xiyara əqrəb geni vururlar.

Mehman müəllimi güllələsək azdır. Səbəbini həm də özü bilir.

Düşməne pis müjdə: Azərbaycana etibar güclənir...

Azərbaycanın silahlanma məsələsinə Ermənistanın həmişə böyük həssaslıqla yanaşdığı sirr deyil. Düşməni ölkə öncəliklə də Bakının Rusiya və İsrailə hərbi, hərbi-texniki sahədə əməkdaşlığının davam etməsindən daim təlaş keçirir. Motiv aydındır. Çünki söhbət öncəliklə İrəvanın əsas müttəfiqi Rusiyadan gedir. Eyni zamanda dünyanın iki qabaqcıl silah satıcısı sayılan Rusiya və İsrailin Azərbaycanı hərbi cəhətcə gücləndirməsindən gedir - təbii ki, kommersiya maraqları qarşılığında.

Başqa yandan, işğalçı tərəf müasir silah sistemlərinə yiyələnmək, Azərbaycanla silahlanma yarışına qoşulmaq üçün yetərli maliyyə resurslarına malik deyil. Hətta bu cür imkanlar olsa belə, Ermənistanın ağısı Rusiya buna isti baxmaz. Üstəlik, Azərbaycan Rusiyanın özünün də əsas silah alıcılarından biridir. Elə bu günlərdə Rusiya hərbi qaynaqları məlumat yaydı ki, Bakı bu ölkədən növbəti partiya modern döyüş sistemləri almağa əsas namizədlərdən biridir.

Təbii ki, Azərbaycan bu silahları vitrinə qoymaq üçün almır. Doğrudur, müharibə üçün, uğurlu (lokal) hərbi əməliyyatlar üçün zəruri siyasi, regional şərtlər, ələlxüsus da Rusiya faktorunu neytrallaşdırmaq məsələsi var. Ancaq Azərbaycanın quruca hərbi üstünlüyünün özü belə, Ermənistan üzərində, danışıqlar prosesində psixoloji üstünlük deməkdir.

Düşməni bunu yaxşı bilir və o üzəndən haqqına narahatdır. Hər necə olmasa, enində-sonunda Qarabağ məsələsi güclünün xeyrinə çözülecək. İsrail və Rusiya ilə hərbi əməkdaşlıq isə istər-istəməz bu iki dövlətin Azərbaycanla siyasi münasibətlərinə də pozitiv elementlər gətirə bilən reallıqdır. Bakının xüsusən də İsrail dövləti ilə son illər güclənən strateji tərəfdaşlığı paralel surətdə güclü beynəlxalq yəhudi lobbisinin Azərbaycana artan simpatiyası deməkdir.

Bu və digər səbəblərdən son zamanlar Ermənistan, erməni lobbisi Bakı ilə yəhudi dövlətinin arasını vurmaq üçün az qala bütün resurslarını, təbliğat və əks-təbliğat ıraqqlarını, dezinformasiya

İrəvanın xain planı puç oldu - Bakı yeni silahlar alır

İşğalçı ölkənin Azərbaycanla yəhudi dövlətinin arasını vurmağa yönəlmiş son cəhdləri də fiasko ilə üzləşdi; Bakının İsrailə yanaşı, Rusiya ilə də hərbi əməkdaşlığı davam etdirmək əzmi erməni tərəfinin yuxusunu əməllicə qaçıraraq...

Qeyd edək ki, 2006-cı ildə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sərəncamına 12 ədəd "Hermes 450" PUA, 2016-cı ildə isə 15 "Hermes 900" daxil olub. Bu haqda Stokholmdakı Sülh Problemlərinin Tədqiqi İnstitutunun (SİPRI) keçən il üçün yaydığı hesabatda deyilir. İsrail mənbələrinin bildirdiyinə görə, modernləşdirilmiş "Hermes 900" daha üstün hərbi göstəricilərə malikdir. Belə ki, bu PUA ilə işləmiş yəhudi zabitlərin sözlərinə görə, bundan əvvəlki modifikasiya ilə müqayisədə "Hermes 900"ün son variantı döyüş imkanları daha genişdir.

Bu silahlar peyk rabitə və optik-elektron müşahidə sistemləri və digər müasir elektron sistemləri və aparatlarla təchiz edilib. Onlar modul konstruksiyaya malikdir ki, bu da onun əsas komponentlərini və sensorlarını operativ dəyişmək imkanı yaradır. Yeni nəsil "Hermes 900"ün idarə edilməsi peyk rabitəsi vasitəsi ilə yerdə, idarəetmə məntəqəsindəki operator vasitəsilə həyata keçirilir. Aparat uzaq uçuşludur və müşahidə, havadan patrul

nezarəti və kəşfiyyat işləri üçün nəzərdə tutulub, eyni zamanda zərbə kompleksləri ilə təchiz oluna bilər. O da bildirilir ki, unifikasiya olunmuş "Hermes 900" eyni dərəcədə uğurla quru sərhədlərinin və dəniz hövzələrinə patrul nəzarətini reallaşdırmaq, 9 km yüksəklikdə uçmaq və 350 kq-a yaxın faydalı yük daşımaq qabiliyyətinə malikdir.

Yada salmaq ki, Ermənistan belə PUA-ların önəmini xüsusən də ötən ilin aprelindeki 4 günlük müharibə zamanı görür. Bu, gerçəkəndə düşmənin qorxulu rəyisi hesab edilir. İşğalçı ölkə həm də bu üzəndən İsrailə Azərbaycan arasında hərbi əməkdaşlığı pozmaq, iki ölkə arasına etimadsızlıq yaratmaq üçün əlindən gələni edir.

Amma belə görünür ki, onun xain planları fiasko olmağa məhkumdur. Bunun bir səbəbi də yəhudi dövlətinin Azərbaycanla bütün sferalar üzrə əlaqələri saxlamaq və inkişaf etdirməkdə maraqlı olmasıdır. Səbəblər artıq ayrı yazının mövzusu.

□ Siyasət şöbəsi

**ATƏT-in Minsk Qrupu-
nun amerikalı həmsədri
dəyişib. Gələn həftədən
ABŞ-ın ATƏT-in Minsk
Qrupunda yeni daimi
həmsədri vəzifəsini
Endrü Şofer icra edəcək.
Bu barədə Birləşmiş Ştat-
ların ATƏT-in Minsk
Qrupunda müvəqqəti
həmsədri Riçard Hoqland
bəyan edib.**

Bundan əvvəl Endrü Şofer Birləşmiş Ştatların Vyanada beynəlxalq təşkilatlar yanındakı missiyasında çalışıb. ABŞ dövlət katibinin Mərkəzi və Cənubi Asiya ölkələri üzrə müavininin sabiq baş köməkçisi Riçard Hoqland isə bu ilin yanvarından ABŞ-ın ATƏT-in Minsk qrupunda müvəqqəti həmsədri vəzifəsini icra edib. Ondən əvvəl isə Seyms Uorlik ABŞ-ın Minsk qrupunda həmsədri idi.

ABŞ-ın ATƏT Minsk Qrupundakı həmsədrini tez-tez dəyişməsi, Rusiyanın isə eyni şəxsi uzun illər həmsədr saxlaması maraq doğurmaya bilməz.

Politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Minsk Qrupu içərisində ən çox həmsədr dəyişikliyi ABŞ həyata keçirir. Bunun da səbəbləri var: "Dövlət Departamenti-nin həmsədrlikdəki diplomatları tez-tez dəyişməsi idarədəki struktur dəyişiklikləri ilə bağlıdır. Dövlət Departamenti içində də diplomatların yerləri tez-tez dəyişdirilir. İstənilən diplomat istənilən mövqedə peşəkarlıq nümayiş etdirməyi bacarmalıdır. Digər tərəfdən Dövlət Departamenti Cənubi Qafqazı diqqət mərkəzində saxlayır və bizim bölgədəki proseslərdə Rusiyadan geri qalmaq istəmir. Yeni həmsədr isə yeni baxış deməkdir. Dövlət Departamenti həmsədrlərin hazırladığı hesabatlardan da yararlanır. ABŞ-ın son iki həmsədri Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı açıq-aşkar bir fikrin üzərində xüsusi dayanırlar: Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonlar boşaldılmalıdır! Sual olunur: Bu 25 ildə hansı həmsədrlərinin tez-tez dəyişməsi rusiyanın və ya diplomatın dilindən bu cür açıqlama

Vaşinqtonun Minsk Qrupundakı həmsədrini tez-tez dəyişməsinin sirri

Rusiya ilə Amerikanın yanaşmasında daha bir fərq

əşitmişik, nə vaxt Rusiyanın Minsk Qrupundakı hansısa həmsədri dedi ki, Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonlar boşaldılmalıdır? Rusiyalı həmsədrlərlə amerikalı həmsədrlər bu mənada fərqlənirlər. Rusiya Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həllində maraqlı deyil, Kreml faktiki İrəvan kimi düşünür, yeni torpaqların boşaldılması qarşılığında bölgənin yekun statusunu müəyyənləşdirəcək tarix sazişdə qeyd olunmalıdır. Azərbaycan heç zaman buna gedə bilməz, çünki bu Dağlıq Qarabağın müstəqilliyinə yol açar. Azərbaycan status müzakirələrindən imtina etmir, ancaq bu müzakirələr münaqişənin həllinin sonrakı mərhələsində mümkündür. Kremlin münaqişənin həllinə heç bir dəyişiklik olmadığına görə də amerikalılar kimi həmsədrlərinin tez-tez dəyişməyə lüzum görmürlər".

E.Şahinoğlu qeyd etdi ki, ABŞ-ın ATƏT-in Minsk Qrupundakı yeni həmsədri Endrü Şofer gələn həftədən işinin başına keçəcək. Lakin həmsədrin yenilənməsinin problemin həllinə təsiri olmayacaq: "Bu illərdə Minsk Qrupu həmsədr ölkələrindən onlarla diplomat bu vəzifədə çalışdı, yığışdılar, ildə bir-iki dəfə bölgəyə səfərlər etdilər. Nəticə ortadadır. Əslində bir diplomatın üzərinə düşən missiyanı yerinə yetirə bilməməsi onun karyerasına mənfi təsir etməlidir. Ancaq illərdir bu dəyişən həmsədrlərə baxdıqda mənə elə gəlir ki, münaqişənin həllinin uzanması onların heç vecinə də deyil, bunun karyeralarına mənfi təsir olmayacağı qənaətindədirlər.

Həmsədrlərin içində ən fəalı Metyu Brayza idi, münaqişənin səbəb və nəticələri haqqında son dərəcə bilgili idi, işinə fəal başladı, ancaq o da bacarmadı. Çünki ədalət naminə onu da deməliyə ki, bu iş onlarlıq

deyil. Gərək başlarının üstlərində dayanan şəxslər onlara "münaqişəni həll edin, bu bizə lazımdır" deyər ki, bundan sonra onlar qollarını çırmalayıb işğala son qoyan planı Ermənistanə qəbul etdirələr".

Konfliktoloq Əvəz Həsənov isə bildirdi ki, Vaşinqtonun həmsədrləri tez-tez dəyişməsinin əsas iki səbəbi var: "Birincisi, ABŞ Prezidentinin Administrasiyası qərarları təkbaşına vermir, konqresin fikri ilə də razılaşmalı olur. Ona görə

Qurbanqulu və Qurban

Elsad PAŞASOY
epashasoy@yahoo.com

Kəçən ilin aprelindən sonra xəbər yayıldı ki, guya Türkmənistan prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov ölkəsinin Azərbaycana hər cür yardım edəcəyini bildirib. Ancaq çox keçmədi ki, Türkmənistanın Azərbaycandakı səfirliyi xəbəri təkzib etdi. Beləcə biz naşad olduq, ermənilər şad.

Bu günlərdə Türkmənistan lideri növbəti dəfə işğalçı Ermənistanı məmnun edən addım atdı. Xocalı qatili Serj Sərkisyanın dövlətini qəbul edib növbəti dəfə İrəvana getdi. Söhbət fərq qoymadan türkləri özünə düşmən sayanların ölkəsinə səfərdən gedir... Odur ki, cənab Berdiməhəmmədovun bu addımına heç bir halda bəraət yoxdur.

Prezidentliyi dövründə səhv etməmişə, o, Azərbaycana üç dəfə səfər edib və hər dəfə dostluqdan, qardaşlıqdan danışmış. Elə avqustun əvvəllərində Bakıya və Azərbaycana prezidentliyi ilə görüşdə məmnun görünürdü. Amma nə olsun? Sanki Bakıya səfər etməklə Ermənistan səfərinə Azərbaycandan gələ biləcək narazılığı neytrallaşdırmaq istəmişdir.

İnternetdə axtardım, türkmən prezidentinin çıxışlarında birçə dəfə də olsun "Dağlıq Qarabağı Azərbaycanın ərazisi olaraq tanıyıraq" fikrinə rast gəlmədim. Heç bəyanatlarında da Azərbaycanın ərazi bütövlüyündən bəhs etmir. Bəs, dost, qardaş ölkənin lideri niyə qardaşının dərdinə, ərazilərinin işğalına bu qədər biganədir?

Türkmənistanın Azərbaycandan incik düşməsinə də unutmamışıq. İranın fitnəsi ilə Xəzərin hüquqi statusunun həllini tapmamasına və "Kəpəz" yatağı üzərində yaşanan soyuqluğa görə də Aşqabad daim Bakını "suçlu" çıxarıb. Əbəs yerə...

Dış həkimi, bəstəkar, idmançı türkmən prezident Bakıya səfərlərinin birində iki qardaş xalqın yaxınlığından bəhs edərək Azərbaycan məsələlərini də xatırlamışdı. "Dostumun evinə öz evim kimi gedirəm", "Dost gəlişi bayram olar" kimi. Maraqlıdır, Qurbanqulu cənabları İrəvanda hansı məsələləri xatırladı? Sərkisyanı, onun ölkəsinə özünə dost, sayıbmı?

Son vaxtlar Türkiyənin vasitəçiliyi ilə Bakı və Aşqabad arasında əlaqələr bərpa olunurdu. Elmar Məmmədov, Mövlud Çavuşoğlu və Rəşid Mərdov arasında növbəti görüş Aşqabadda olmalı idi. Bəlkə də Qurbanqulun İrəvan səfəri bu görüşü mümkünsüz etdi...

Son zamanlar hesab olunurdu ki, İranın təsiri ilə Xəzərin statusunda razılığa gəlməyən Aşqabad nəhayət, daşı etəyindən tökəcək, TAP və TANAP layihələrində yer almağa qərar verməklə həm ölkəsi qazanc əldə edəcək, həm də türk dövlətlərinin yaxınlaşması istiqamətində addım atacaq.

Ancaq budur, qaz müzakirələri Ermənistanla gedir. Berdiməhəmmədovun səfərindən sonra ermənilər sevincək yazırlar ki, türkmən qazi İran və Ermənistan üzərindən Avropaya nəql oluna bilər. Əgər bu, doğrudursa, onda qardaşlıq haqqında nağıllara son! Yox, əgər saxta məlumatdırsa, onda niyə rəsmi Aşqabad ötənlik kimi dərhal təkzib vermir?

Öz növbəsində Sərkisyan da deyir ki, Türkmənistanla mütəmadi aviareyslərin həyata keçirilməsi müzakirə olunur. Qardaş Türkiyə illərdir ki, Azərbaycan ərazilərini işğaldə saxlaması səbəbindən Ermənistanla sərhədlərini açmır. Bu, digər türk dövlətlərinə də nümunədir. Hətta ortada Pakistan, Özbəkistan nümunəsi var. Məhz Azərbaycana görə!

Demirikmi "Özbək, türkmən, uyğur, tatar, azər bir boydur..." Elə isə Türkmən prezident niyə Ermənistanı qucaqlasın? İran prezidenti Ruhani Sərkisyanı bağrına basanda deyirik Tehranın onsuz da yüz illərdən bəri siyasəti bəllidir. Ancaq söhbət Türk boyundan olan qan qardaşından gedəndə artıq faktı sinirmək olmur.

Bu, acı gerçəklikdir ki, Aşqabad İrəvanla diplomatik əlaqələrinə 1992-ci ildən start verib, Qarabağ müharibəsinin ən qızgın vaxtlarında. Düzdür, onda Qurbanqulu prezident deyildi. Amma indiki prezident İrəvan Dövlət Universitetinin doktorudur, hətta Ermənistanə ötən səfəri zamanı öz kitabının təqdimatını keçirmişdi...

Cənab Berdiməhəmmədov növbəti dəfə yanlış verdiyi, pis prezident qoydu ortaya. Digər türk dövlətləri ondan ibrət götürməyə, yaxşıdır.

Hər adı Qurban olana "qurban sənə" demək olmur. Yaxşı ki, Türk dünyasının Qurban Qurbanov nümunəsi də var. Azərbaycanın işğal altındakı bir parçasının komandasını uğura daşımaqla başımızı uca edən İnsan! Necə gözəl nümunədir ki, Türkiyə xarici işlər naziri "Qarabağ"ın qalibiyyətinə görə Azərbaycana təbrik yollayır.

Yoldaş Qurbanqulu isə heç Qarabağın qələbəsinə görə təbrik məktubu da yollamadı. İrəvan səfərindən, Sərkisyanla yeyib-içəndən sonra heç gözləmirik də. Yaxşı ki, bizim öz QURBANlarımız var... Qonşusunun torpağını zəbt edəndə qaz verənlərdən isə qardaş olmayacaq, qardaş türkmən xalqının da bilməsi lazım...

"Tramp bu yolla devriləcək" - professor

Donald Trampın prezident seçkilərində qələbə çalacağını öncədən deyən professor Alan Lixtman bu dəfə onun hakimiyyətdən getməsinin mümkün versiyalarını danışıb.

Axatr.az xəbər verir ki, professor bunun 2018-ci ildə keçiriləcək ABŞ Senatına seçkilərə qədər mümkün olmayacağını bildirib. Lixtmanın sözlərinə görə, Donald Tramp üçün təhlükə həm demokratlar, həm də liberallar tərəfindən gələcək. Respublikaçıların böyük bir hissəsi Donald Trampın namizədliyinə etiraz edə bilər. Trampın istifaya göndərilməsi üçün

Nümayəndələr Palatasında demokratlarla daha 25 nəfərin, başqa sözlə 10 faiz res-

publikaçının həmrəy olması gərəkdir.

Professor Trampın səla-

hiyyətlərinə son qoymaq üçün hər hansı bir xəbər belə təşviq vasitəsi ola bilməyəcəyini və mətbuatda Donald Tramp haqqında nə qədər çox informasiya paylaşılsa, bir o qədər impichment şansının yüksək olacağını deyib.

Qeyd edək ki, seçki öncəsi bütün rəy sorğuları məhz Hillari Klintonu irəliddə göstərsə də, Vaşinqtonda yaşayan professor Alan Lixtman Trampın qələbəsində təkid etmişdi. Lixtman sentyabrın 9-da mətbuata verdiyi müsahibədə seçkidə Trampın qələbə qazanacağını söyləmişdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

ABŞ ATƏT-in Minsk Qrupundakı həmsədrini dəyişdi. Sonuncu həmsədr Riçard Hoqlandı bundan sonra təcrübəli diplomatlardan biridir, bundan əvvəl Birləşmiş Ştatların Vyanada beynəlxalq təşkilatlar yanındakı missiyasında işləmiş Endrü Şifer əvəz edəcək. Hoqlanın özü isə bu ilin əvvəlində vasitəçi missiyası daşıyır.

ABŞ-in qısa müddətə öz həmsədrini əvəzləməsi Qarabağa nə verəcək? Nizamlama prosesində daha bir neçə alıq pauza zərurəti yaranır; politoloq: "Hazırdakı vəziyyət təxminən aprel ayındakı kimidir..."

Dağlıq Qarabağ kimi bir konfliktin nizamlanmasında

vasitəçi-diplomatların tez-tez dəyişməsi sözsüz ki, işin xeyrinə deyil. Ən azı o səbəbə ki, təzə gələn hələ bir müddət konfliktin xarakteri ilə, münaqişə tərəfləri və bölgə ilə tanış olmalı olur. Şifer də yəqin ki, istisna olmayacaq. Demək, ən azından ilin sonunadək gözlə-

Məmmədیارovdan Hoqlanın 6 prinsipinə reaksiya

Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədیارov ATƏT-in Minsk Qrupunun ABŞ-dan olan həmsədr Riçard Hoqlanın son açıqlamasına - problemin həllinə dair 6 prinsipə münasibət bildirib (Azertac).

Nazir bu xüsusda deyib: "Minsk Qrupunun həmsədr ölkələrinin dövlət başçılarının Akvil, Muskoka və Los-Kabos bəyanatlarında Helsinki Yekun Akti əsasında münaqişənin mərhələli həllinin əsas elementləri öz əksini tapıb. Bu elementlər də yenilənmiş Madrid prinsiplərinin fundamental əsasını təşkil edir. ABŞ-dan olan həmsədr Riçard Hoqlan tərəfindən də bu prinsiplər bir daha vurğulandı. Biri digərini tamamlayan bu prinsiplərin ardıcılığında ilkin addım Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionu ətrafındakı işğal olunmuş ərazilərindən Ermənistan qoşunlarının çıxarılmasıdır. İşğal faktının aradan qaldırılması ilə məcburi köçkünlərin öz doğma torpaqlarına geri qayıtması və zəruri təhlükəsizlik tədbirlərinin həyata keçirilməsi təmin olunmalıdır. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, Ermənistan münaqişəsi ilə əlaqədar BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinin tələblərini də yerinə yetirir.

Ermənistan tərəfi bu prinsiplərin yeni olmadığını və onları qəbul etdiyini etiraf edirsə, onda artıq təfərrüatları müzakirə etmək üçün substantiv danışıqlara başlamaq lazımdır. Münaqişənin həlli ilə yaranacaq əməkdaşlıq imkanlarından erməni xalqı faydalana biləcək. Azərbaycan tərəfi dəfələrlə bəyan edib ki, həmsədr ölkələrin dövlət başçıları səviyyəsində qəbul edilməz hesab olunan status-kvonum dəyişdirilməsi, münaqişənin tezliklə həlli və regionda davamlı sülhün təmin olunması üçün ciddi danışıqlara hazırdır".

Dəyişən həmsədrlər, dəyişməyən Qarabağ "yükü"

Ərdoğanın Azərbaycan səfəri nizamlama prosesinə özünəməxsus dinamika gətirə bilər; rusiyalı analitik:

"Ermənistandakı iqtisadi gərginlik Kremlə sərf edir, çünki..."

mək lazım gələcək. Bu, həmçinin o anlama gəlir ki, Dağlıq Qarabağ ixtilafı indiki ABŞ administrasiyası üçün həqiqətən prioritet mövzulardan deyil.

Azərbaycan isə hələ ki sülhpərvərlik və təmkin göstərərək, dinc nizamlama şanlarının hələ də tam itirilmədiyinə inam ifadə edərək, danışıqlar prosesini tərk etmək istəmir. Eyni zamanda müharibə variantını da heç zaman unutmur. Rəsmi Bakın bu mövqeyi bir daha Azərbaycan XİN-in Minsk Qrupu həmsədrliyinə yeni amerikalı diplomatın təyinatına verdiyi reaksiya bir daha sübut edir.

"Azərbaycan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması üzrə ATƏT-in Minsk qrupunu yeni amerikalı həmsədr ilə sıx əməkdaşlığı davam etdirməyə hazırdır". Musavat.com-un məlumatına görə, bunu Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev deyib.

H.Hacıyev qeyd edib ki, ümumiyyətlə, Azərbaycanın Minsk Qrupunun həmsədrlərindən gözləntisi fərdi deyil, institusional xarakter daşıyır: "Belə ki, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri mandatlarına uyğun olaraq Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən Ermənistan qoşunlarının çıxarılmasını, Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri daxilində ərazi bütövlüyü və suverenliyinin bərpasını və məcburi köç-

künlərin geri qayıtmasını təmin etməlidir. Lakin bu, Minsk Qrupunun 25 illik fəaliyyəti ərzində təmin edilməyib".

XİN rəsmisi əlavə edib ki, Minsk Qrupunun həmsədrləri həm də BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvləridirlər və onlar da BMT TŞ-nin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə əlaqədar qətnamələrinin qəbulunda birbaşa iştirak ediblər. Bu qətnamələr Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyini, sərhədlərin toxunulmazlığını bir daha təsdiq edir və Ermənistan qoşunlarının Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən dərhal, qeyd-şərtsiz və tam şəkildə çıxarılmasını tələb edir.

XİN sözcüsü Xoqlanın səfir kimi fəaliyyətinə və onun son Qarabağ açıqlamasına da münasibət bildirib: "Riçard Hoqlanda Minsk Qrupunun ABŞ-dan olan müvəqqəti həmsədr kimi fəaliyyəti və xüsusilə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinin təmin olunması və işğal olunmuş ərazilərdən Ermənistan qoşunlarının çıxarılması ilə əlaqədar ABŞ-in Minsk Qrupunun həmsədr kimi prinsipial mövqeyini ortaya qoyması baxımından təşəkkür edirik və ona gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayırıq".

Ancaq Xoqlan nə qədər yaddaşlarda pozitiv vasitəçi kimi qalsa da, acı gerçək budur ki, Qarabağ "yükü" hələ də öz köhnə yerindədir. Sülh prosesində onun dövründə də ciddi

irəlləyiş olmayıb. Bunun isə başlıca səbəbi hələ ki ABŞ-ən konfliktə yetərli diqqət ayırmamasıdır. Belə görünür, prezident Donal Trampın prezidentliyi dövründə də bunun şahidi olmayacağıq.

O ki qaldı ikinci əsas vasitəçi dövlət kimi Rusiyaya, Moskva əksinə, ixtilafın həllində misilsiz rıçaqlar ola-ola problemin dinc çözümündə marağ göstərmir. Faktiki, status-kvonun qalmasına kömək edir. Bunu Soçidə təzəcə başa çatan Putin-Sərkisyan görüşü bir daha nümayiş etdirdi.

Səbəblər barədə çox yazılmışıq. Kreml münaqişənin həllinə ona görə marağ göstərmir ki, belə bir həldən sonra Azərbaycan və forpost Ermənistanın onun təsir zonasından və orbitindən həmişəlik uzaqlaşacağına görə narahatdır. O üzərdən də problemin "həllini" Rusiyanın dominant olduğu Avrasiya layihələri çərçivəsinə daşımağa çalışır. Ancaq aydındır ki, belə ədalətli və daimi sülhə gətirməyəcək, konflikt sadəcə, növbəti dəfə konservasiya edəcək. Bunu biz artıq bir dəfə SSRİ dönəmində görmüşük.

Bu arada isə təmas xəttində gərginlik davam edir. Münaqişə zonasında yeni müharibə riski də artıb ki, azalmayıb. Bununla bağlı ekspert xəbərdarlıqları davam edir.

"Hazırda Ermənistan aprel ayındakı kimi müharibə ərafındadır". Bu sözləri axar.az-a açıqlamasında politoloq İlqar Vəlizadə deyib. O bildirib ki, Rusiya Prezidenti Vladimir Pu-

tinlə Ermənistan Prezidenti Serj Sərkisyanın dünən Soçidə baş tutan görüşü zamanı müzakirə olunan ən mühüm məsələ məhz Dağlıq Qarabağ mövzusu olub.

"Görüşdə iki ölkə arasında ki münasibətlər müzakirə edilib, Ermənistanın Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatında və Avrasiya İttifaqındakı rolundan söz açılıb. Bu görüşdə sentyabr ayında Rusiyanın baş nazirinin Ermənistan getməsi və iqtisadi əməkdaşlıqla bağlı müəyyən sazişlər imzalanması məsələsi də gündəmdə olub. Görüşün əsas müzakirə obyektinə isə Dağlıq Qarabağ problemidir. Rusiya burada gedən proseslərdən öz narahatlığını bildirib. Bu narahatlığın səbəbi Ermənistanın tutduğu mövqedir. Çünki Ermənistan keçən il keçirilən görüşlərdə gündəlikdə olan məsələlərlə bağlı konkret addımlar atmayıb. Hazırdakı vəziyyət təxminən aprel ayındakı kimidir. Görüşün nəticəsini dəqiq söyləmək çətindir. Ermənistan hər hansı təsirlər göstərilmədiyindən məsələ ilə bağlı ciddi addımlar atılacağına dair qərar gözlənilmir" - politoloq qeyd edib.

Əlavə edək ki, Soçidə Vladimir Putinlə Ermənistan Prezidenti Serj Sərkisyan arasında görüşün detalları ilə bağlı müfəssəl bilgi yoxdur. Bununla belə, analitiklər həmin görüşdə Rusiya və Ermənistan prezidentlərinin bölgədəki son durumu bağlı "saat əqrəblərini" tutuşdurduqlarına əmindirlər.

“AST Telman” ləqəbli azərbaycanlı iş adamı, bir müddət müflis olan Telman İsmayilov yenidən gündəmə gəlib. Əgər zaman-zaman “AST Telman” maliyyə problemləri və müflis olması ilə bağlı daha çox gündəmə gəlirdisə, indi də qardaşının adının qətlində hallanması ilə əlaqədar barəsində söz açılmağa başlandı.

Şahin Cəfərlı

“Serj Sərkisyanın Soçi səfərindən dərin nəticələr çıxarmağa ehtiyac yoxdur. Məncə, bu, sıradan və növbəti səfərlərdən biri idi. Bilirsiniz ki, Vladimir Putin bir qədər əvvəl eyni şəhərdə Azərbaycan prezidentini qəbul etmişdi. Düşünürəm ki, Rusiya tərəfi müttəfiqi Ermənistanın mümkün narahatlığını aradan qaldırmaq üçün Sərkisyanı da Soçiyə dəvət etməyi məqsədə uyğun saydı”.

Politoloq Şahin Cəfərlı bu fikirləri “Yeni Müsavat”a işğalçı ölkə başçısının prezident Putinlə son görüşü şərh edərkən və görüş ətrafında gedən diskussiyalara münasibət bildirərkən söylədi. Onun sözlərinə görə, ola bilsin ki, Putin Azərbaycan prezidentini ilə Qarabağ münasibətində münaqişəsinin həllinə dair apardığı söhbətin məzmununu barədə erməni həmkarını məlumatlandırır: “Yeni, o baxımdan ki, “Qarabağ məsələsi ilə bağlı sizdən gizli bir işimiz yoxdur, qorxmayın”.

Politoloq Sərkisyan-Putin görüşünün detallarının açıqlanmasına baxmaya-

raq, müzakirə mövzusu ola biləcək digər mühüm məsələdən də bəhs etdi: “Digər müzakirə mövzusu Türkiyə-Rusiya əlaqələrinin son vaxtlar istiləşməsi ola bilər. Rusiya Türkiyəyə “C-400” zenit-raket kompleksləri satmağa hazırlaşır. Ermənistan onsuz da Moskvanın Azərbaycana silah satmasından narazıdır, indi Türkiyəyə də müasir silah sisteminin satılması, ümumiyyətlə, Ermənistanın öz təhlükəsizliyi baxımından təhdid mənbəyi saydığı Türkiyənin Rusiya ilə yaxınlaşması İrəvanın narahatlığını artırır. Əlavə olaraq, son günlər Türkiyənin Avrasiya İttifaqının Gömrük Birliyinə qoşulması ideyası da ortaya atılıb. Yəqin ki, Sərkisyan bu məsələlərə əlaqədar narahatlıqlarını Putinə çatdırıb və ondan müvafiq cavablar alıb”.

Politoloq bildirdi ki, biz bəzən Ermənistanın rolunu hədəmən artırıq kiçildirik, amma bölgədə baş verənləri anlamaq üçün obyektiv və soyuq dəyərləndirmələrə ehtiyac var: “Rəqibin, düşmənin addımlarını də-

“Yəqin ki, Sərkisyan narahatlıqlarını Putinə çatdırıb və ondan müvafiq cavablar alıb”

Politoloq: “Rəqibin, düşmənin addımlarını dəqiq qiymətləndirmək lazımdır ki, ona uyğun tədbirlər görə biləsən”

qiq qiymətləndirmək lazımdır ki, ona uyğun tədbirlər görə biləsən. Özümüzü aldatmaqla heç nə qazandırmırıq. Bir neçə gün əvvəl Milli Məclisin hakim partiya-dan olan üzvünün açıqlamalarını oxudum, anlatmağa çalışırdı ki, Ermənistan Qərblə əl altından əməkdaşlıq qurur, NATO təlimlərinə qatılır və bununla Rusiyaya xəyanət edir. O bildirdi ki, Rusiya bunu başa düşəcək və Ermənistanı cəzalandıracaq filan. Mən bu fikirlərlə razı deyiləm. Etiraf etmək lazımdır ki, işğalçı qonşumuz Rusiya üçün lazımlı müttəfiqdir. Ermənistan Rusiyanın iki hərbi bazası var və bunlar Moskvanın istər Qafqaz, istərsə də Yaxın Şərq regionundakı maraqlarını qorunması baxımından böyük əhəmiyyətə malikdir. Ermənistan NATO üzvü Türkiyə ilə həmsərhəddir və bu baxımdan Rusiya üçün bufer rolunu oynayır”.

Ekspert qeyd etdi ki, Ermənistan önəmli regional aktorlardan biri olan İranla sərhədə malikdir, bu baxımdan da Rusiya üçün önemi var: “Ermənistan Yaxın Şərq regionunun lap yaxınlığında yerləşir və ərazisindəki Rusiya hərbi bazaları ilə

Suriyadakı Rusiya bazaları arasında məsafə yaxındır. Suriyadakı Rusiya hərbi kontingenti ilə bağlı fors-major situasiya yaranarsa, yaxud hər hansı digər məqsəd üçün Ermənistandan qısa müddətdə ora əlavə qüvvə göndərilə bilər. Gürcüstanın NATO-ya inteqrasiyasının sürətlənməyə başladığı və ABŞ-Rusiya konfrontasiyasının şiddətləndiyi bir məqamda Ermənistanın separatçı qruplaşması yaratmasını əsas səbəblərdən biri məhz budur ABŞ və NATO təhlükəsidir. Bu səbəblə, Rusiyanın Ermənistanı cəzalandırmasını, onun maraqlarına zərbə vurmasını gözləmək doğru deyil. Rusiyaya Ermənistanın apardığı siyasət barədə məlumat vermək və onların arasını vurmaq cəhdi də bir az qeyri-ciddi görünür, Moskva nələrsə verdiyini bizdən daha yaxşı bilir”.

Ş.Cəfərlı qeyd etdi ki, Ermənistan NATO təliminə qatılırsa, bunu Rusiyaya meydan oxumaq məqsədilə etmir, böyük ehtimalla Moskvanı qa-

baqmadan məlumatlandırmaqla bu addımı atır: “Ona görə də biz özümüzə təsəlli məqsədli fikirlər irəlilətmək əvəzinə, öz milli təhlükəsizlik problemlərimizi köklü şəkildə həll etmək yolları üzərində düşünsək və cəmiyyətimizi milli məsələlər ətrafında bir araya gətirsək, daha yaxşı olar. Bu gün bizimlə bənzər problemləri yaşayan keçmiş sovet ölkələri öz yollarını seçiblər və o yolda irəliləməyə çalışırlar. Yeni strategiyaları var. Avroatlantik inteqrasiya yolunu seçmiş Gürcüstan 3 gün əvvəl ABŞ-la növbəti hərbi anlaşma imzalayıb. Gürcüstan Müdafiə Nazirliyi ilə ABŞ-ın Avropa komandanlığı arasında imzalanan memorandum əsasən amerikalılar Gürcüstan ordusu üçün 9 yeni batalyon hazırlayacaq və bunların təlim-təchizatına məsul olacaqlar. Bu anlaşma Vaşinqton və Tiflis arasında daha öncə razılaşdırılmış “Gürcüstanın müdafiəsinə hazırlıq proqramı” çərçivəsində atılan addımlardan biridir”. Politoloq Kiyev və Kişinyovun da öz mövqeyini qətişdirməsinə diqqət çəkdi: “İki gün əvvəl Kiyevdə Ukraynanın müstəqillik bayramı münasibə-

tilə NATO əsgərlərinin iştirakı ilə hərbi parad keçirildi. ABŞ-ın müdafiə naziri də Müstəqillik günündə Ukrayna xalqına və dövlətinə dəstək nümayiş etdirmək məqsədilə Kiyevdə idi. ABŞ prezidenti Donald Tramp ukraynalı həmkarı Porosenkoya təbrik məktubunda bəyan etdi ki, Vaşinqton Ukraynanın ərazi bütövlüyünü bərpa etmək üçün əlindən gələni edəcək. Bu, çox önəmli və birmənalı dəstəkdir. Moldova isə BMT-də rus ordusunun Dnestryanı ərazidən çıxarılması tələbini qoyur, NATO ilə əməkdaşlığı genişləndirir. Təbii ki, bu ölkələrin seçdiyi yolun hələlik istənilən nəticələri vermədiyini, torpaq itkiləri hesabına başa gəldiyini söyləmək olar. Amma əsas odur ki, onlar nə istədiklərini bilir, seçimlərini ediblər və əziyyətlə də olsa, həmin yolda irəliləməyə çalışırlar. Bəs biz, Azərbaycan olaraq, nə edirik? Düşdüyümüz dalan vəziyyətdən çıxmaq üçün hansı strategiyamız var? Mən hər hansı strategiya və uzunmüddətli perspektivə hesablanmış siyasət görmürəm. Bəlkə də var, biz bilmirik”.

□ Cavid TURAN

İraq Kürdüstanında referendumunu beynəlxalq təşkilatlar izləməyəcək

Ekspertlər: “Referendumda hər hansı adın çəti altında Avropa institutları müşahidəçi kimi iştirak edəcəklər”

Şimali İraq Kürd Muxtariyyəti 25 sentyabrda müstəqillik referendumu keçirməkdə qararlı görünür. Beynəlxalq münasibət isə bu məsələyə münasibətdə birmənalı deyil. Referendumu hansısa dünya miqyaslı beynəlxalq təşkilatların izləyib-izləməyəcəyi isə hələlik rəsmi açıqlanmayıb.

ATƏT, Avropa Şurası, Avropa Parlamenti kimi seçkiləri müşahidə edən, qiymətləndirən beynəlxalq təşkilatların sözügedən referendumu müşahidə edib-etməyəcəkləri hələlik bəlli deyil. Bu təşkilatların referendumu izləyib-izləməmələrinin hansı təsirləri ola bilər? Ümumiyyətlə, bu referendum bölgədə yeni gerginlik yaradacaqmı?

Politoloq Elşən Mustafayev “Yeni Müsavat”a açıqlamasında dedi ki, Səddam Hüseynin devrilməsindən sonra İraq Kürdüstanı kimi de adlandırılan Şimali İraq Kürd muxtariyyəti istər iqtisadi cəhətdən istərsə də siyasi baxım-

dan faktiki olaraq İraqın idarə edilmişində ciddi söz sahibidir. “Bu yerə gəlmək üçün onlara ABŞ-ın və Avropa İttifaqının dəstəyi həmişə olub. Müstəqillik referendumunun keçirilməsi de onlarla razılıqdır. Oudur ki, keçiriləcək referendumda hər hansı adın çəti altında Avropa institutları müşahidəçi kimi iştirak edəcəklər. Amma referendumun keçiriləcəyi hələ həmin bölgənin müstəqil dövlət kimi elan olunması demək deyil. Bunu həmin ərazidə yaşayan insanların niyyətini göstərmək və gələcək üçün hazırlanan zəmin kimi dəyərləndirirəm. Əslində isə burada yeni bir dövlətin yaranması elə də asan olmayacaq. Hal-hazırda düşmən münasibətlərdə olan şiə və sünni məzhəbli İraq ərəblərinin belə bir addıma qarşı bəzi təpki verəcəklərini göz önünə gətirmək lazımdır. Burada Türkiyə və İran faktorunu da unutmaq olmaz. Türkiyənin Şimali İraq Kürd Muxtariyyətinin rəsmiləri ilə münasibətləri ümumilikdə

götürəndə normaldır. Amma referendum keçiriləcək ərazilərdə iraq türkmənlərinin yaşadığı ərazilər də var. Türkiyə də həmişə türkmənlərlə bağlı məsələlərdə çox həssas olub. Bir başqa məsələ bir çox separatçı və terrorçu kürd təşkilatlarının kürdlərin kompakt yaşadığı həmsərhəd Türkiyə ərazilərinə qarşı iddialarının olmasıdır. Türkiyə bu təhlükəni göz önünə alaraq ərazi bütövlüyünə və təhlükəsizliyinə, regiondakı maraqlarına, həmçinin türkmən məsələsinə qarant təmin edənə qədər bu prosesin qarşısında ola bilər. Eyni məsələ İrana da aiddir. Düşünürəm ki, bu proseslərin davamı regionda gerginlik yaradacaq. Əsas da İraq daxilində İraqın bölünməsinə qarşı olan qüvvələrin ciddi müqavimətinə gətirib çıxardacaq”.

Siyasi ekspert Yeganə Hacıyeva isə bildirdi ki, Yaxın Şərdə global güclərin regiondakı maraqlarının idarə etdiyi, uyğun tarixi və siyasi situasiyada

üst-üstdə düşün maraqların fonunda, 21-ci əsrdə beynəlxalq hüquq və normaların pozulması ilə, dövlətlərin beynəlxalq hüquqla tanınmış sərhədlərin pozulmasına gətirəcək bir referendum keçirilməsinə şahid olur: “Kürdlər ilk dəfə İraqın tərkibində 1970-ci ildə ərazi və mədəni muxtariyyət əldə etmiş bir xalqdır. İraqın sabiq prezidenti Səddam Hüseynin devrilməsindən sonra isə kürdlər həm də siyasi muxtariyyətlərini əldə etdilər. İraq Konstitusiyası 2005-ci ildə kürdlərə İraq Kürdüstanı Muxtariyyəti statusunu tanıdı.

Bundan sonra keçən 12 il ərzində isə Kürdüstan de-fakto müstəqil dövlət kimi formalaşmağa başladı. İraqın şimalında Türkiyə və Suriya ərazisində 1960-cı illərdən partizan fəaliyyəti göstərən kürd hərbi qruplaşmaları Peşmərgə adlandırılmağa və bununla da de-fakto kürd ordusu fəaliyyətə başladı. 2014-cü ildə isə bu peşmərgə Kobani ətrafında İŞİD-lə mübarizədə beynəlxalq koalisiyanın faktiki müttəfiqinə çevrilməklə regionun təhlükəsizlik problemlərinin həllində ünvan kimi legitimlik qazandı. İraq Kürdüstanı bu illər

zində siyasi və hərbi qanadını inkişaf etdirdi, beynəlxalq müstəvidə də ünvan olaraq tanındı. Qlobal güclərin lobbiciliyi ilə Kürdüstanın bir dövlət kimi formalaşması prosesinin tərkib hissələrindən biri də referendumun keçirilməsidir. ATƏT və ya Avropa Şurası, yaxud hər hansı bir beynəlxalq seçki monitorinq qrupu, referendumun həyata keçirilməsi prosesinə hələ ki cəlb olunmayıb. Bu onların mandatına daxil deyil. Əvvəla, İraq ATƏT-in və Avropa Şurasının üzvü deyil. İkincisi, həmin təşkilatlar qarşılıqlı öhdəliyi olan dövlətlərdə seçkiləri məhz həmin ölkələrin hökumətlərinin dəvəti ilə həyata keçirilir. Nə İraqın nə də, Şimali İraq Kürd Muxtariyyətinin bu qurumlarla nə üzlülük nə də qarşılıqlı öhdəlik asılılığı yoxdur”.

Ekspertə görə, Kürdüstanın dövlət kimi formalaşması ideyası ilk günlərdən İraqla yanaşı, regionun digər dövlətləri Türkiyə, İran və Suriyanın etirazı ilə müşayiət olunub: “Referendumda da sərt etirazlar artıq başlayıb və gərginlik böyüyəcək. Türkiyə, İran, Suriya və həmçinin İraqın digər bölgələrində kürd millətindən olan etnik qruplar kompakt halda yaşayır. Şimali İraqda müstəqillik referendumu onlar üçün də preesident rolunu oynaya bilər. Digər məqam isə regiondakı maraqlı güclərin kürd kartını zaman-zaman bu dövlətlərə qarşı istifadə etməyə başlamasıdır və bu proses davam edəcək. Deməli bölgədə çox böyük gərginliklər qaçılmaz olacaq”.

□ Etibar SEYİDƏĞA

Son zamanlar ölkədə ailə münafiqəsi zəminində qətlərin sayı artıb. Bunu mətbuat səhifələrindən də görmək mümkündür. Təəssüf ki, artıq bir çox hallarda ailədə qətli kişi yox, qadınlar törədir. Məsələn, ötən gün Ağsuda 47 yaşlı Şamxal Şamiyev həyat yoldaşı və oğlu tərəfindən qətlə yetirilib.

Kənd sakinlərinin və mərhūmun yaxınlarının sözlərinə görə, Şamxal Şamiyevin üzərində qanunsuz odlu silah olması barədə həyat yoldaşı Xalidə Şamiyeva polisə məlumat verib və məhkəmədə şahidlik edib. Şamxal Şamiyev 6 ay əvvəl həbsdən çıxıb və ondan sonra ailədə tez-tez mübahisələr baş verib. Faktla bağlı cinayət işi başlanılıb, istintaq aparılır. Şamxal və Xalidə 20 il əvvəl ailə həyatı qurublar və onların 6 övladı var.

Eləcə də Lənkəranda da 6 günlük körpənin həyatına məhz qadın son qoydu. Bu kimi faktlar bir qədər də uzatmaq olar. Bəs qadın qatillərini çoxalmasında səbəb nədir?

Tanınmış psixoloq Elnur Rüstəmov "Yeni Müsavat"ə bildirdi ki, burada həm cəmiyyəti, həm də ailədə gedən prosesləri əsas götürmək olar: "Daha çox qadınların ailə münafiqəsi zəminində törətdiyi qətlər özünümədafiə xarakterini daşıyır. Kişilər tərəfindən baş verən ailədaxili münafiqələr zamanı olan cinayətlərdə isə daha çox sadizm, xüsusi amansızlıq müşahidə edilir. Xanımlar özlərini qorumaq üçün bəzən bu yola ehtiyatlıdır. Bu isə birdən-birə yaranmır. Baş verən cinayət hadisələrinə fikir versək görürük ki, daha çox konfliktli, zərərli vərdişlərdən asılı olan ailələrdə bu kimi problemlər yaranır. Zaman-zaman qeyd etdiyimiz səbəblərdən ailələrdə problem yaranır və gələcək bir günün xanım tərəfindən istəmədən bu cür cinayət hadisəsi törədir. Cəmiyyət dedikdə bu, hər hansı bir kəndlə, rayonla məhdudlaşmır. Bu gün biz internet əsasında yaşa-

Ölkədə qadın qatillərinin sayı niyə artır?

Tanınmış psixoloq: "Bu gün cəmiyyətdə kişi obrazı dağılır"

Elnur Rüstəmov

yıq və dünyanın harasında hansısa hadisə baş verirsə, az sonra bundan xəbər tuturuq. Ona görə də bütün bu proseslər global xarakter daşıyır. Azərbaycan cəmiyyəti üçün bunlar təqdir olunan hal deyil. Ancaq nə edək ki, bu, baş verir".

Psixoloqa görə, burada maddi dəyərlərin mənəvi dəyərləri üstələməsi əsas deyil:

"O zaman biz nə üçün Amerikani, Avropa ölkələrini misal götürürük? Orada bütün proseslər kapitalist qanunları ilə tənzimlənir. Mənəviyyət üçün bunlar təqdir olunan hal deyil. Ona görə də bütün kasıblar mənəviyyətə yadlı, bütün varlıqlar mənəviyyətsizdir? Bunu da söyləmək olmaz. Belə bir yanaşma yoxdur və bu-

"Əgər sən çöldə hər hansı deyilən sözə dözsənsə, onun üstündən keçirsənsə, ailədə niyə bunu etmərsən?.."

rada insan faktorundan söhbət gedir. Bəli, maddi məsələlər ailələrə təsir göstərir. Deyl Karnegi ailə münasibətlərinin formalaşmasında üçüncü yere mənəviyyət problemlərini qoymuşdu. Birinci yerdə isə seksual uyğunsuzluq qeyd edilmişdi. Maliyyə problemləri ailələrə təsir göstərə bilər. Ancaq bu, aparıcı faktor deyil. Bu gün ailədaxili konfliktlərə baxsaq görürük ki, problemlər heç də maddi məsələlərə görə yaranmır. İmkanlı ailələrdə də problemlər var. Bu-

kişi hüquqları bərabər tutulur. Ancaq elə nüanslar da var ki, bunlar dəyişməyib və dəyişməyəcək. Məsələn, bu gün xanım da işləyir, kişi də və onlar birlikdə yeməyə gedən zaman əgər pul qadında olursa, qadın sakitcə hesab ödəmək zamanı pulu kişiye ötürür. Hesabı da məhz kişi verir. Eləcə də taksidə gələndə qadın pulu yavaş-yavaş kişiye ötürür, gediş haqqını kişi verir. Bu, bizim gen yaddaşımızdır. Sırf bu təməl dəyişməz olaraq qalır və hələ bundan sonra da tez bir vaxtda dəyişməsi mümkün deyil. Etiraf edək ki, bizim xeyli sayda işsiz kişilərmişdir. Onlar xanımdan həm ev işini, həm də çöl işini tələb edirlər. Belə olan halda nəhayət xanımla dile gələcək də. Deyəcək ki, əgər bütün qaçqınlar mənim üstümdümsə, niyə məni döyməli, söyməliyəm? Gender bərabərliyində tərəflərin bir-birlərinə olan hörmətindən söhbət gedir. Qarşı tərəfin hüquqlarına hörmətlə yanaşılmalı ki, bu da ayrı bir yanaşma, prinsipdir. Belə olan halda qadın azadlığı heç də "nə istəyirəm, edirəm" söhbəti deyil. Qadın nə istədiyini o zaman edəcək ki, yanındakı ona qiymət, dəyər verməyəcək. Hər bir qadın sığınmağa çiyin axtarır. Kişi işləməyə, xəstə ola bilər. Ancaq kişi öz kişi obrazını dağıtmamalıdır. Kişi obrazını dağıtmasa, qadın gedib işləyib, ailəni saxlayacaq. obraz dağılarsa, ailə də məhv olacaq. Bu gün işə problem odur ki, məhz, obraz dağılır. Ona görə də nəticədə bu kimi hadisələr yaşanır".

□ Əli RAIS

Rusiyada axtarılan Anar Allahverənov haqda veriliş Azərbaycanda birmənalı qarşılanmadı

Zeynal Məmmədli: "Çox təəssüf ki, biz tez-tez Rusiya telekanallarında bu cür halların şahidi oluruq"

Vüqar Babayev: "Qanunvericilikdə şəxsin qaçıb gizlənməsi ilə bağlı cəzanın ağırlaşdırılması anlayışı yoxdur"

Rusiyanın birinci kanalı olan ORT rusiyalı idmançını öldürmüş və hələ də axtarılda olan azərbaycanlı Anar Allahverənov haqqında veriliş hazırlayıb. Məşhur "Pust qovoryat" ("Qoy danışsınlar") verilişində təxminən 1 saat ərzində azərbaycanlı idmançının pauerlifting üzrə dünya çempionu Andrey Draqovnu necə öldürməsi müzakirə edilib.

Verilişə Andrey Draqovnu tanıyanlar ilə yanaşı Anar Allahverənovun yaxın dostu Cavid Asanov da dəvət edilib. O, Anar Allahverənovu yaxından tanıdığı, onun bu cür hadisə törədə biləcəyinə inanmadığını deyib: "Bu hadisə faciədir. Hadisə iki gəncin arasında baş verib və heç kəs buna qarışmayıb. Anar Allahverənov çoxlu zərbələr vurub, bunu anlaya bilmirəm. Onun ailəsinə, anasına, qardaşına yaxından tanıyıram. Böyük qardaşı hazırda həbsxanadadır". Cavid Aslanov qanundan gizlənen dostuna çağırış da edib: "Anar əgər məni eşidirsənsə, gizlənmə. Sən tək deyilsən. O, mənim həmvətənimdir... Gizlənmək lazım deyil, qanunla cəzanı çək, mələhsən. İstənilən kişi öz səhvində görə cavab verməlidir".

Veriliş boyu Anar Allahverənov qatı cinayətkar kimi təqdim olunub, aqressiv və təhqiredici fikirlər səsləndirilib. Rusiyanın ən

nüfuzlu televiziya kanalında bu cür verilişin hazırlanması ölkəmizdə də müzakirələrə yol açıb və narahatlıq yaradıb. Məlum məsələdir ki, son illərdə Rusiyanın ən nüfuzlu kanallarında azərbaycanlılar haqqında vaxtaşırı aqressiv, qərəzli verilişlər yayımlanır. Bu da təbii ki, millətlər arasında müəyyən qıcıq doğurur.

Bəs çoxmillətli ölkə olan Rusiyanın bu tip verilişlər təqdim etməsi nə dərəcədə doğrudur?

Televiziya eksperti Zeynal Məmmədli mövzuya bu cür şərh bildirdi: "Təbii ki, olay bir verilişin əsası ola bilər. Amma verilişdə cinayətkarın, qurbanın məhz milliyyətinin vurğulanması sözsüz ki, bu peşəkar jurnalist etikasına, müasir dəyərlərə qətiyyətin yaraşmaz. Çox təəssüf ki, biz tez-tez Rusiya telekanallarında bu cür halların şahidi oluruq. Ola bilsin ki, bunun səbəbi reyting dalınca qaçmaq olub. Və yaxud kimsə özünü

Anar Allahverənov

vətənpərvər göstərməyə çalışır. Eyni mənzərə Azərbaycan mediasında da mövcuddur. Bir rusiyalı mütəxəssis bu haqda çox gözəl fikir səsləndirmişdi: "Ölənin də, öldürənin də şəxsiyyətinə baxanda, danışmaqdan daha susmaq daha əхлаqlı davranış olardı. Şəxsən, mən bu mövqedə olan adamam".

Qeyd edək ki, məlum hadisə ilə bağlı artıq Rusiya Milli Qvardiyasının vilayət üzrə İdarəedənci Mühafizə Xidmətinin 2 əməkdaşı haqqında səhlənkarlıq maddəsi ilə təhqiqat başla-

yaq və elləri ilə zərbələr endirib. Mühafizə əməkdaşları öz vəzifələrini yerinə yetirməyərək onlara müdaxilə etməyib, davanı törədən şəxsi saxlamayıb və hadisə yerini tərk ediblər. Daha sonra tərəflər arasında münafiqə davam edib və Anar Allahverənov Andrey Draqovna ölüm cəzasına qədər tələf edilib. Ölümün səbəbi kəllə-beyin travması olub. Hadisədən dərhal sonra Anar Allahverənov hadisə yerindən uzaqlaşmış və o, federal axtarışa verilib. Hazırda onun yeri barədə məlumat üçün pul mükafatı təyin edilib.

Yayılan məlumatlara görə, artıq Xabarovsk şəhərinin bütün küçələrinə, dəmiryolu və avtovağzallara, təyyarə limanına azərbaycanlı idmançının şəkli olan vərəqələr yapışdırılıb.

Maraqlıdır, Anar Allahverənovun qanundan qaçması sonradan ona veriləcək cəzanı ağırlaşdırma bilermi? Hüquqşünas **Vüqar Babayev** "Yeni Müsavat"ə açıqlamasında bildirdi ki, qanunvericilikdə belə bir anlayış yoxdur: "Onun cəzası haqqında hazırda dəqiq fikir səsləndirmək olmaz. Çünki orada qəsdən adamöldürmə ilə yanaşı, ehtiyatsızlıqdan

yıb. Bu barədə Rusiya İstintaq Komitəsinin Xabarovsk vilayəti üzrə istintaq idarəsi məlumat yayıb. Məlumatla görə avqustun 20-də Xabarovsk şəhərindəki ticarət mərkəzinin mühafizəçisi binanın qarşısında insanların dava üçün toplandığını görərək həyəcan signalını işə salıb. Hadisə yerinə gələn İdarəedənci Mühafizə Xidmətinin 2 əməkdaşının gözünün qarşısında azərbaycanlı Anar Allahverənov və rusiyalı idmançı Andrey Draqov arasında münafiqə baş verib. Azərbaycanlı qarşı tərəfə

adamöldürmə də ola bilər. Və yaxud onların arasındakı hadisə özünümədafiə xarakterini daşıya bilər. Yeni bu haqda danışmaq hələ tezdir. Amma hər halda şəxsin qaçıb gizlənməsi onun şəxsiyyəti xarakterizə edən hal hesab olunur. Qanunvericilikdə isə şəxsin qaçıb gizlənməsi ilə bağlı cəzanın artırılması anlayışı yoxdur. Bu sadəcə gələcəkdə onun barəsində seçiləcək qəti-imkan tədbirinə təsir edə bilər. Lakin ümumilikdə şəxsiyyətinə xarakterizə edə bilər ki, bu şəxs qanundan qaçıb gizləndi və sairə. Qanunvericiliyin tələblərinə görə, cinayət törədən şəxs əgər özünü təqsirini boynuna alıb, könüllü şəkildə təslim olarsa, CM-nə əsasən cəzasını yüngülləşdirə bilər".

Xatırladaq ki, pauerlifting üzrə dünya çempionu Andrey Draqov Xabarovsk şəhərində döyülərək öldürüldü. O, Xabarovskdakı "Qalareya" kafesindən çıxarkən azərbaycanlı idmançı Anar Allahverənovla mübahisə edib. Allahverənov bir neçə zərbə ilə onu öldürüb. Məlumatla görə, davanın başvermə səbəbi Andrey Draqovun Anarı təhqir etməsi olub.

□ Xalidə GƏRAY

Elan

Abşeron Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının 15 aprel 1999-cu il tarixli 096 sayılı sərəncamı, tərəvəzçilik - südçülük sovxozu (Azərbaycan Respublikası Prezidenti İşlər İdarəsinin Kənd Təsərrüfatı Müəssisəsi) Həmkarlar Təşkilatının 17 may 2003-il tarixdə Nəcəfi Təranə Müslüm qızına verilmiş Əmrdən Çıxarış itdiyinə görə etibarsız sayılır.

Sabunçu rayonu, Ləhiş bağ massivində yerləşən 1299 nömrəli bağ sahəsinin 13623 nömeri müqaviləsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

GROUP A	GROUP B
Benfica	Bayern
Manchester United	Paris
Basel	Anderlecht
CSKA Moskva	Celtic
GROUP C	GROUP D
Chelsea	Juventus
Atlético	Barcelona
Roma	Olympiacos
Qarabağ	Sporting CP
GROUP E	GROUP F
Spartak Moskva	Shakhtar Donetsk
Sevilla	Manchester City
Liverpool	Napoli
Maribor	Feyenoord
GROUP G	GROUP H
Monaco	Real Madrid
Porto	Dortmund
Besiktas	Tottenham Hotspur
RB Leipzig	APOEL

Monakoda Çempionlar Liqasının qrup mərhələsinin püşkü atılan saatlarda Türkiyənin adlı-sanlı "Fənərbaxça" klubu Makedoniyanın "Vardar"ı ilə cavab qarşılaşması keçirdi. "Vardar" rəqib meydanında 1:2 qalib gələrək Türkiyə klubunu Avroliqdan da kənarda qaldı. Türk idman yazarları "Fənəri" "sökdüyü" saatlarda isə Azərbaycanda "Qarabağ"ın Çempionlar Liqasında rəqibləri artıq məlum olmuşdu və saytlarda rəqiblərimizin təhlili gərdirdi.

Püşkatmadan öncə dostlara demişdim ki, "Qarabağ"ın ən çətin qrupa düşməsinə, "Spartak"la isə qarşılaşmasını heç, heç istəmirəm. "Qarabağ" elə "ölüm qrup"una düşdü desək, yanılmıq. Üç Avropa nəhəngi- "Çelsi" (İngiltərə), "Atlético" (İspaniya) və "Roma" (İtaliya). Bu yerdə mənəm həmişə ləzzətli pauza kimi işlətdimi bir ifadəni də yazmaq istəyirəm: "Of bə İstanbul..." Biz hardan hara gəldik, "Qarabağ" gözümüzün qarşısında necə böyüdü... Necə bu rəqiblərlə bir "zənbildə" olmağa sevinməyəsən axı... "Qarabağ"ın gənc meneceri Asif Əsgərovun "bu komandaların adlarını eşidəndə adam həyəcanlanır" deməsi yaşadığımız hissələrin dəqiq izahıdır. Mən qarşıda Türkiyə klublarına azarkeşlik etməmişəm, elə anlaşılmasın ki, "Fənər"i Avroliqaya, "Baxşəhər"i ÇL-ə düşməsinə sevinirəm. Yox. Sadəcə, bir neçə ölkənin adlı-sanlı klubunun Avropadakı bu böyük futbol yarışmasından kənarda qaldığını görəndə "Qarabağ"ın uğuru daha da parlaq görünür.

"Roma"nın yerinə bir Almaniyaya klubu düşə bilsəydi, lap əla olardı. Çünki İspaniya ilə İtaliya futbolunun bənzərliyi çoxdur, Almaniyaya isə bu "dörlüyə" daha fərqli rəng qata bilərdi. "Roma" əvvəlki kimi güclü deyil, baxmayaraq ki, püşk atılardan elə "Qarabağ"ın qeybətini edirlər. "Roma"nın əfsanəvi qolçusu Françesko Totti isə baltanı "kökündən vurub". "Bilirik ki, "Çelsi", "Atlético" və "Qarabağ" hörmətə layiqdir. Biz hər zaman rəqibə hörmətlə yanaşırıq. Amma "Roma"ya qarşı oyunlar isə hər 3 komanda üçün uğursuz olacaq" deyərək, Totti bildirib. "Roma"nın baş

"Qarabağ"ın "ölüm qrupu" -

qolları payızda saymaq vaxtı...

Bir neçə ölkənin adlı-sanlı klubunun Avropadakı bu böyük futbol yarışmasından kənarda qaldığını görəndə "Qarabağ"ın uğuru daha da parlaq görünür...

məşqçisi Eusebio di Françesko daha obyektiv danışır. O deyib ki, "Qarabağ" qrupun ən zəif hesab oluna bilər. Amma onların oyununu qiymətləndirmək olmaz".

Mən də deyirəm ki, elə bu qrupda "Qarabağ" üçün ən uyğun rəqib "Roma"dır. Onlardan dörd xal qoparmaq olar. (İştah diş altındadır burda deyiblər).

"Qarabağ"ın transfer pəncərəsi qapanana qədər (31 avqust) heyətini necə yeniləyəcəyindən çox şey asılı olacaq. Bu üç Avropa nəhəngi ilə yarışmaq əvvəldə qeyd etdiyim kimi artıq uğurdur, böyük bir təcrübədir. Neçə vaxtdır yazırlar, filan klub Bakıya gələcək, filan klubla yoldaşlıq görüşü keçirəcək və sair. Ortada isə heç nə yox. Buyurun, üç Avropa nəhəngi özü öz ayağı ilə Bakıya gələcək. Düzdür, "Roma"nın meneceri Umberto Qandini deyib ki, "altı ağır matç oynayacağıq və bunun içində Azərbaycana uzun səfər var". Sonradan əlavə edib ki, "Azərbaycana səyahət bizi

narahat edən amildir". Səyahət e... Məncə, bu adam "Qarabağ"ın oyunundan və Azərbaycanın harada yerləşdiyindən tam xəbərdar deyil. İspaniya, İngiltərə İtaliyaya məsafəcən yaxındır, Azərbaycan onlara baxanda uzaqdır. Amma biz də İtaliyaya gedəcəyik axı... Həm də səyahətə yox... "Atlético" sağ olsunlar, köhnə haqq-salamı (daha doğrusu reklamlı) ututmayıblar, öz Twitter səhifələrində Ağdam klubunu tarixi nailiyyət münasibəti ilə təbrik edib. Qol.az-ın Madrid təmsilçisinin Twitter səhifəsinə istinadən

yaydığı xəbərə görə, təbrik mesajında deyilir: "İlk dəfə Çempionlar Liqasının qrup mərhələsində iştirak edəcəyiniz üçün sizi təbrik edirik. Biz Azərbaycanın paytaxtı Bakıya qayıdacağımızdan şadıq". Sayt yada salır ki, "Atlético" "Bakı" klubu ilə əməkdaşlıq çərçivəsində 2013-cü ildə Bakıya gələrək paytaxt təmsilçisi ilə yoldaşlıq oyunu keçirib. Yeri gəlmişkən, "Qarabağ"ın Çempionlar Liqasının

qrup mərhələsində yer aldığı C qrupunun oyunlarının tam təqvimini təqdim edək. Kəsib gözünüzün qarşısında saxlayın, həm də tarix üçün...

12 sentyabr
"Çelsi" (İngiltərə) - "Qarabağ" (Azərbaycan)
"Roma" (İtaliya) - "Atlético" (İspaniya)

27 sentyabr
"Qarabağ" (Azərbaycan) - "Roma" (İtaliya)
"Atlético" (İspaniya) - "Çelsi" (İngiltərə)

18 oktyabr
"Qarabağ" (Azərbaycan) - "Atlético" (İspaniya)

"Çelsi" (İngiltərə) - "Roma" (İtaliya)
31 oktyabr
"Roma" (İtaliya) - "Çelsi" (İngiltərə)
"Atlético" (İspaniya) - "Qarabağ" (Azərbaycan)

22 noyabr
"Qarabağ" (Azərbaycan) - "Çelsi" (İngiltərə)
"Atlético" (İspaniya) - "Roma" (İtaliya)

5 dekabr
"Roma" (İtaliya) - "Qara-

bağ" (Azərbaycan)
"Çelsi" (İngiltərə) - "Atlético" (İspaniya)
"Qarabağ"ın ev və səfər oyunlarını keçirəcəyi stadionların adları da məlum olub. Belə ki, "Qarabağ" rəqiblərini Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionunda qəbul edəcək.

"Qarabağ"ın rəqiblərindən olan "Atlético" ev oyunlarını "Estadio Metropolitano", "Çelsi" əvvəlki "Stemford Bric", "Roma" isə "Olimpiko" stadionunda keçirəcək.

Digər qrupları da isə bu klublar mübarizə aparacaq.

A qrupu
"Benfika" (Portuqaliya)
"Mançester Yunayted" (İngiltərə)
"Bazel" (İsveçrə)
MOİK (Moskva, Rusiya)

B qrupu
"Bavariya" (Almaniya)
PSJ (Fransa)
"Anderlecht" (Belçika)
"Seltik" (Şotlandiya)

F qrupu
"Şaxtyor" (Ukrayna)
"Mançester Siti" (İngiltərə)

"Napoli" (İtaliya)
"Feyenoord" (Hollandiya)

E qrupu
"Spartak" (Moskva, Rusiya)
"Sevilya" (İspaniya)
"Liverpul" (İngiltərə)
"Maribor" (Sloveniya)

G qrupu
"Monako" (Fransa)
"Portu" (Portuqaliya)
"Beşiktaş" (Türkiyə)
"Leyptsiq" (Almaniya)

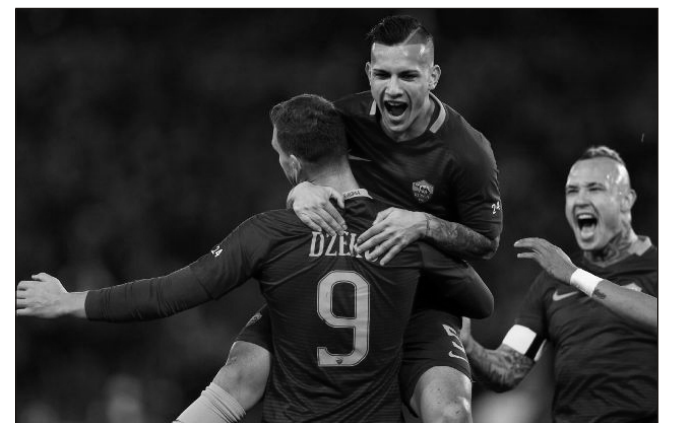
D qrupu
"Yuventus" (İtaliya)
"Barselona" (İspaniya)
"Olimpiakos" (Yunanıstan)

"Sportinq" (Portuqaliya)

H qrupu
"Real" (İspaniya)
"Borussiya" (Dortmund, Almaniya)
"Tottenhem" (İngiltərə)
APOEL (Kipr)

Beləliklə, payızda "Qarabağ"ı çətin rəqiblər, bizi isə həyəcanlı qarşılaşmalar gözləyir... Qolları payızda saymaq vaxtıdır, bizə də vuracaqlar, biz də vuracağıq...

□ Nazim SABİROĞLU

MÜSAVAT

Son səhifə

N 178 (6792) 26 avqust 2017

Ayaqqabı dabanınız əyilibsə...

Hündürdaban ayaqqabının dabanlarının kənara çıxması pis görüntünün meydana çıxmasına səbəb olur. Amma, geyindiğiniz ayaqqabının dabanlarının hansı istiqamətdə əyilməsi sizin xarakterinizi təyin edə bilər. Əgər ayaqqabınızın dabanları içərisinə doğru əyilsə və siz kişisinizsə bu sizin həyatda qərar qəbul edə bilməyən kişi olduğunuzu bildirir. Əgər dabanlarınız ayaqqabının içərisinə doğru əyilsə və siz qadınsınızsa o zaman sizin yaxşı xarakteriniz var.

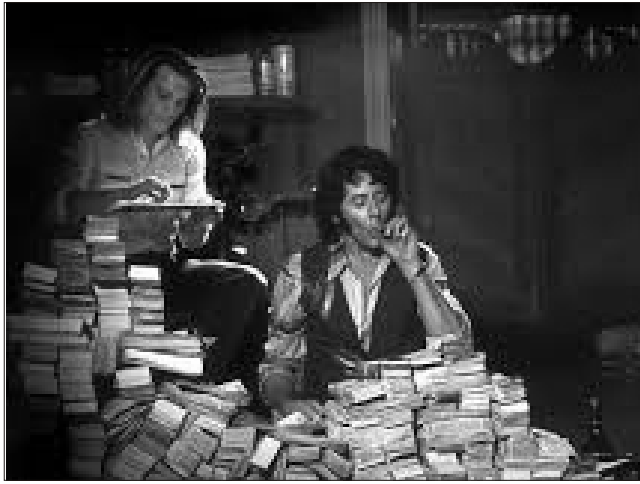
Ayaqqabının dabanlarının xaricə-axaya doğru əyilib çıxması sizin kömək-siz biri olduğunuzu bildirir. Əgər ayaqqabının dabanı xaricə yanlara doğru əyilsə, bu ayaqqabı sahibinin diqqətsiz və dalğın xarakterli olduğunun göstəricisidir.

Kişinin geyindiği ayaqqabının dabanı hər iki tərəfdən əyilmişsə, bu onun sahibinin dostcanlı olduğunu bildirir. Əgər qadın ayaqqabısı hər iki tərəfdən əyilmişsə o zaman deməli həmin qadın ən yaxşı anadır. Dabanı çox sıxılmış ayaqqabı sahibinin yastı-ayaq olmasının göstəricidir. Dabanı sürtülməmiş ayaqqabı sahibinin tez-tez ayaqqabı dəyişdirdiyini bildirir.

Narkotacı polisa şikayətləndi

Böyük Britaniyada 23 yaşlı kişini narkotik saxlamaq və yaymağa görə 2 il azadlıqdan məhrum dıblər. Bu barədə lenta.ru saytı express.co.uk-a istinadən xəbər verib. Xəbərdə bildirilir ki, hər şey Daniel Barkerin öz təşəbbüsü ilə baş verib. Daniel polisa müraciət edərək, kokainlərinin oğurlanmasından şikayətlənib. Nəşrin xəbərinə görə, ötən ilin iyununda Karlayl şəhərinin parklarından birində iki nəfər Danielə hücum edərək, onu qarət ediblər.

Kişi işə polisa müraciətində deyib ki, həmin iki nəfər onlara satmaq istədiyi kokaini oğurlayıb: "Britaniyalı baş vermiş qarətə detalları xatırlaya bilməyib. Buna səbəb işə onun sərxoş vəziyyətində olması idi", - bunu işə prokuror

Jerar Rocerson açıqlayıb.

Barker polisa ifadəsində onu da deyib ki, üstündə və evində xeyli narkotik var. Polis-lər onun çantasında dəyəri 88

min funt sterlinq olan üç qutu kokain aşkarlayıblar. Kişi dərhal həbs olunub. Bundan başqa, onu 200 saatlıq ictimai işə cəlb ediblər.

Kloun geyimində gəzmək olmaz

Amerika polisi ölkənin fərqli ştatlarında sirli şəkildə kloun geyimlərində ortaya çıxan şəxslərin kimliyini araşdırır. Bu barədə lenta.ru saytı xəbər yayıb. Xəbərə görə, ölkə boyunca insanları kloun qiyafəsində qorxutmağa çalışan, kloun akkauntlarından insanlara hədələyici məktublar yollayan şəxslər saxlanılır. Florida ştatının polis şefi Kristofer Nakko deyib ki, belə zarafat etməyin bədəli ağır olacaq: "Qorxmş insanlar bu situasiyanı həyatlarına təhlükə kimi qəbul edə və ciddi şəkildə müdafiə olunmağa başlaya bilərlər".

Polisin rəsmi hesablamalarına görə, bu günə qədər Corciya, Alabama və Virciniyada belə zarafatlara görə 12 nəfər həbs olunub. Onlar tinlərdə dayanıb, kloun geyimində insanları qorxutmağa cəhd ediblər. Hətta Pensilvaniyada 16 yaşlı Kristiana Torresin qətlini də "kloun panikası" ilə əlaqələndirirlər.

Naməlum kloun kostyumları ilə bağlı xəbərler avqustun sonlarında yayılıb. Müxtəlif şəhərlərdə belə xəbərler yayılmağa başladı ki, bu cür geyinən insanlar balaca uşaqları aldadaraq meşələrə aparıblar, pul təklif edərək onları yoldan çıxarıblar. Bunu ilk başda uşaqların uydurması adlandırsalar da, sonradan bu olayı böyüklərin də gördüyü ortaya çıxdı və araşdırma başlandı.

Ev heyvanı saxlamaq stressi çıxarır

Psixoloqlar ev heyvanlarının ruh sağlamlığı üçün əhəmiyyətli olduğunu qeyd edirlər. Uzun və yorucu iş günündən sonra evə gəldiyiniz zaman evdə hər hansı bir ev heyvanı ilə vaxt keçirmək bütün stress və yorğunluğu aradan qaldırır.

Çində 25-40 yaş arası insanlar arasında aparılan araşdırmalar zamanı evdə heyvan saxlayan insanların saxlamayanlara nisbətən özlərini daha rahat hiss etdikləri və daha rahat yatdıqları müəyyən olub. Ev heyvanı deyərək ən ağılımıza ilk it və pişik gəlir. Lakin bunlarla yanaşı bir sıra evdə saxlanılması mümkün olan heyvanlar var ki, onlar da müsbət enerjiyə malikdir. Məsələn, akvariumdakı balıqları seyr etmək əzələ gərginliyini aradan qaldırır, ürək döyüntülərini nizamlayır.

QOÇ - Bəzən səbəbsiz olan daxili gərginliyi-nizi aradan qaldırmaq istəyirsinizsə, qarşılıqlı münasibətlərinizi tənzimləyin. Bunu bacarsanız, nahardan sonra sürprizləriniz olacaq.

Qoroskop (26 avqust) **Səbuhi Rəhimli**

BUGA - Bütün vaxtınızı istirahətə həsr edin. Çünki fəaliyyətlə bağlı hansısa yenilik gözlənilmir. Ulduzlar əsasən qarşılıqlı münasibətlərə və qohumluq əlaqələrinə fikir verməyi məsləhət görür.

ƏKİZLƏR - Ümumi ovqatınızın yüksək olacağını bildiren Göy qübbəsi bu günü zəngin keçirməyinizə şərait yaradacaq. Belə məqamlarda çoxdan görmədiyiniz yaxınlarınızı da ziyarət etməyə dəyər.

XƏRÇƏNG - İş-gücü bir tərəfə atın. Onsuz da neçə illərdir ora-bura qaçmaqla əsaslı dönüş yarada bilməmişiniz. Heç olmasa, bu təqvimə mənəvi rahatlığa, insanlarla ünsiyyətə həsr edin.

ŞİR - Hər hansı riskli sövdələşmələrə, o cümlədən pulla bağlı müzakirələrə ciddi yanaşmayın. Əsas diqqəti sağlıq durumuna və münasibətlərə yönəldin. Səhər saatlarında səfərə çıxmaq olar.

QIZ - Ulduzlar kin-kidurəti bir tərəfə atıb barışıq prosesinə qoşulmağınızı tələb edir. Ona görə də bu gündən deyilən istiqamətdə canfəşanlıq göstərməlisiniz. Cəfəng işlərdən uzaq olun.

TƏRƏZİ - Səhər saatlarında gözlənilən gərginliyi dəf etməyi bacarsanız, sonrakı müddətdə hər hansı nigarəncilik olmayacaq. Məhəbbət müstəvisində yaranmış boşluqları doldurun.

ƏQRƏB - Cəfəng işlərə aludə olmasanız, bu təqvimə tamamilə öz xeyrinizə dəyişə bilərsiniz. Bu istiqamətdə əsas uğur maliyyə məsələlərində mümkündür və bütün hallarda təşəbbüskarlıq sizdə olmalıdır.

OXATAN - Yola çıxmaq fikriniz varsa, tərəddüd etməyin. Çünki bu gün rastlaşdığınız insanlardan xoş əhval alacağınız mümkündür. Pulü ilahiləşdirməyin. Çünki ilahi ölçətməz yerdə durur.

OĞLAQ - İqlimin bir qədər mülayimləşməsi sizə əlavə enerji verməkdədir. Odur ki, bu vaxta qədər öhdəsindən gələ bilmədiyiniz planları sürətləndirməlisiniz. Dəvətləri qəbul edin.

SUTÖKƏN - Ulduzların düzümü yalnız maliyyə məsələlərində uğurlar vəd edir. Qalan sahələrdə işə ən yaxşı halda neytrallıqla üzləşəcəksiniz. Saat 14-18 arası sağlıq durumunuzu diqqətdə saxlayın.

BALİQLAR - Daxili dünyanızı anlayan insanlarla bir araya gəlin ki, ümumi süstlüyünüz ərisin. Çünki indi sizə daha çox mənəvi rahatlıq lazımdır. Şəxsi büdcənizə mümkün qədər qənaət edin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Dərman içəndən sonra kişiye çevrildi

Daha gözəl bədən quruluşuna sahib olmaq üçün idmanla məşğul olan qadın kişiye çevrilib. Londonda yaşayan 28 yaşlı qadın əzələlərinin inkişaf etməsi üçün dərman qəbul etməyə başlayıb. Bir neçə ay sonra işə onun bədənini kişilərdən fərqləndirən. Belə ki, əzələləri və xarici görünüşü kobudlaşdı. Sinəsi və qol əzələləri böyüyən qadının saçları da tökülüb. Üzündən və bədənindən tük çıxdı. O, dərmanı içməkdən vaz keçsə də əvvəlki vəziyyətinə qayıda bilməyib. Candice Armstrong adlı qadının həyatı sənədli filmə çevrilib və bir çox televiziya kanallarında yayımlanmağa başlayıb.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

Redaktor:
Zahid SƏFƏROĞLU

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100